KAVGA VE YORUM

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Demokrasi için tek yol devrim!
Yıl: 11, Sayı: 273, 24 Aralık 1984

Burjuva partiler demokrasi havariliği yarışına giriştiler

Demokrasi havariliğiniz boşunadır

Burjuvazi uzunca bir süredir "alternatifsizlik"ten şikayet ediyordu. Bunu yaparken, şunu demek istiyordu: İşçi sınıfının artık iyice yoğunlaşmış öfkesi, halkın birikmiş hoşnutsuzluğu birden patlarsa, bunu burjuva çıkarlara kanalize edebilecek güçte bir burjuva alternatif yoktur.

Bu çok gerçek endişelerini öyle çok yinelediler ki, artık bunu biraz daha yinelemenin kendisi bir acz itirafı anlamı kazandı, başlıbaşına "tehlike" kaynağı yaratmaya başladı. Bunun üzerine köşe yazarları bildiğimiz devresel uyarı çanlarını yine çaldılar. Yavuz Donat, alternatif yok sözünü kullanmayın, bu, sistem işlemiyor anlamına gelir diye açıkça yazdı. *(Tercüman,* 15.12.1984)

Yavuz Donat'ın dediği herkesin aklına yattı ki tutuldu. Alternatif yok sözü geri çekildi ama alternatifsizlik sorunu yerinden bile kıpırdamadı. Sorun durunca söz geri çekilmiş ne olur? Yaşam burjuvazinin alternatifsizlik sorunu karşısında önlem alma güdüsünü bütün şiddetiyle çalıştırıyordu. Nitekim bir yandan "tansiyonu yükseltmeyelim", "eleştirelim ama yıpratmayalım" türünden uyarılar süredursun ve alternatifsizlik sözü geri çekiledursun, öte yandan alternatif olma çabasıyla bir "demokrasi" havariliği yarışıdır kızıştı. Hem de öncesinden daha keskin, daha hararetli bir itiş kakış başladı.

Bunun parçası olarak DYP Selim Sırrı Tarcan Spor Salonu'nda kalabalık bir toplantı düzenledi. "Bir gün ansızın gelebilirim" adlı çok "heyecanlı" şarkının parti "marşı"(?) olarak belirdiği bu toplantıda, "Silkele Avcı Silkele" gibi muazzam sloganlar ortalığı çınlatırken MGK'nın vaktiyle silkelediği eski siyasetçiler de bol bol gövde gösterisi yaptılar. Zaten bu aralarda adı gazete manşetlerinden inmeyen İhsan Sabri Çağlayangil, bu toplantıda öyle bir konuşmalar yaptı, öyle "demokratik" sözler etti ki doğrusu insan acaba menşevikler onu cepheye çağırmakta haklı(!) mıydı ne diye bir an kuşkuya düşüyor!

Çağlayangil hürriyet ve eşitlik istedi. "Gerçek demokrasi"den söz etti. Millet devletin değil devlet milletindir dedi. Bu tür "büyük" sözler DYP toplantısında kol gezdi.

TRT, İzmir'in Fındıklı Parkı'nın düzenlenmesi konusunu haber olarak verip bu toplantıya değinmeyerek, bir yandan itiş kakışı açık ederken, öte yandan DYP'nin "demokrasi" havariliğinde göğe doğru bir mertebe daha yükselmesine katkı yapmış oldu.

Toplantıdan sonra DYP'nin yayınladığı bildiride Türkiye'nin, "ses seda çıkmadığı için boyutları bilinmeyen bir bunalım içinde olduğu" belirtildi. "Demokratlık" taslandı ve "gerçek demokrasiye inanan milyonlara kucağını açmış" olmaktan dem vuruldu. DYP'nin devleti, milletin devleti yapacağı (değil miydi? — C.Ç.), sessiz milyonların savunucusu olacağı iddia edildi. Sessiz milyonlar, sessiz kalarak DYP gibi bir partiye bunları dedirtiyorlar, acaba konuşunca neler dedirtecekler, doğrusu merak konusudur.

DYP'nin bu çok şatafatlı gövde gösterisinden sonra DYP aleyhine dava açıldı. Savcı istekleri arasına Büyük Türkiye Partisi kurucularının bu partiden çıkarılmasını da kattı. Bu arada MGK'nın özellikle eski siyasilere ilişkin kararlarını eleştirme ve çiğneme gerekçesiyle Nazlı Ilıcak hakkında da yeni bir dava açıldı.

Bugün Türkiye'de MGK'nın birçok kararı, Anayasa'nın ve Siyasi Partiler Kanunu'nun bazı maddeleri burjuvazinin bazı sözcülerince düpedüz çiğnemektedir. Bunun üzerine Yavuz Donat, aman İş Yasaları'nı da çiğneyerek, "sendikal denetimi gevşek" uygulayın diye uyarılarda bulunuyor. *(Tercüman,* 14.12.1984) Denetim gevşiyor, yasalar, kararlar burjuvazinin kendi eliyle çiğneniyor. Burjuvazi demokrat falan değildir. Bu, ara dönemin ara olma özelliğinin yaşamdaki capcanlı yansımasıdır. Yaşam öyle hızlı değişiyor ki, burjuvazi ona ayak uydurabilmek için kendi yasalarını delip geçmek durumunda kalıyor.

Mecliste alışageldiğimiz o eski ağız dalaşları yine sıklaştı. Bir milletvekili konuşurken konuşmasının sayfalarını karıştırmış. Kimisi "bırak konuşmanı yazan okusun" diye bağırmaya başlamış. Meclis Başkanı bir ilkokul öğretmeni edasıyla, konuşmacıya öğütler yağdırmış. Ve ne rastlantıdır ki tüm bunlar, konuşmacı Evren'e İstanbul'da yeni bir köşk yaptırılmasını önerirken olduğu için, konuşmacı da herkese kızmış ve anayasaya hakaret ediyorsunuz demiş! Öyle ya Evren ile anayasa aynı sandıktan çıkmadılar mı?

Siyaset sahnesi böyle "heyecanlı bir spor yarışması"na dönmüşken, spor da heyecanlı bir siyasal kavga alanına dönüştü. Bazı stadyumların kapanmasına karşı bazı milletvekilleri olay çıkarmışlar. Ortalık karıştı. Spor kulüplerinden meclise taşınıldı, mecliste hararetli toplantılar yapıldı, ardından istifalar geldi.

Bu "sportif" olayların altında yatan nedenlerden biri şudur: Uzun süredir üçüncü ligin toplumda patlama yaratıp yaratmayacağı tartışılıyordu. Bu tartışmada, yaratacağı görüşünü savunanlar, üçüncü lig maçlarının oynandığı bazı yerel stadyumları kapattırdılar. Bazı başkaları ise buna karşı yerel halkın tepkisiyle yüz yüze geldiler, vaatlerde bulundular, asıl stadyumlar açılmazsa patlama olacağı görüşünü savundular ve gidip torpille stadyumları açtırdılar.

Artık ortalık öyle kolay karışıyor ki gazeteler haber verme değil, uygun "haber" üretme göreviyle karşı karşıyadırlar. Birgün ta 2000 yılına ilişkin vaadler, bir başka gün Mısır'daki eski toprakların istimlak bedelinden kazanılabilecek milyonlara ilişkin umutlar, bir başka gün Gülizar bacının ısmarlama falları gazetelerde yer alıyor.

Gazeteler olmadık trafik kazalarını sür manşet yaparken, Hindistan'da on bine yakın insanı öldüren, yüzbinleri sakatlayan zehirlenmenin haberi beklenmedik derecede az yer tuttu. Şu sıralarda çeşitli yabancı firmalarla, çeşitli santral vb. pazarlığı yürüttükleri için, o santralların da benzeri felaketlere yolaçabileceği akıllara gelmesin diye koca Hindistan'daki koca haberi gazeteler es geçtiler. Bunun yanısıra hergün "dost" ve "düşman" uluslar değişmektedir. Bir yanda Kürdistan'da şiddetli baskılar sürerken, öte yanda öyle bir düzeysiz Türklük propagandası yürütülüyor ki kendi içyüzünü neredeyse propagandanın kendisi sergiliyor.

Türkiye'de burjuva sınıfı, burjuva devleti, burjuva basını, burjuva siyaseti dengeyi yitirmiştir. Söz işçi sınıfınındır. Ama söz hakkı için, dolu dizgin bir demokrasi için kavgada pişmeyen ve yığınları kendi hegemonyasında kavgada pişirmeyen bir işçi sınıfı sözünü söyleyemez. Haydi dolu dizgin demokrasi kavgasına!

Cemile Çakmak

Türkiye'de Kadın Haklarının 50. Yılı ve Dünya İnsan Hakları Günü kutlandı

Olmayan haklar için kutlama yapıyorlar

5 Aralık, Türkiye'de kadın haklarının tanınmasının 50. yıldönümü, 10 Aralık ise Dünya İnsan Hakları Günü idi.

Kadın Hakları Günü Türkiye'de kutlandı ama göstermelik, işlevsiz bir seçme-seçilme hakkından başka hangi kadın haklarının kutlama konusu olduğu meçhuldur. Yaşamdaki eşitsizlikleri, haksızlıkları bir kenara bırakalım, kadın ile erkeğin birçok konuda daha yasalar önünde göstermelik eşitliğinin bile sağlanmadığı bir ülkede, kadın haklarının kutlanması, burjuvazinin her zamanki kaba demagojilerinden biri olarak geldi geçti. Ama aynı zamanda işçi-emekçi kadınların bilincinde şu gerçeği tazeledi geçti: Türkiye'de kadın hakları ancak işçi emekçi kadınların sınıf savaşımına aktif katılımının yan ürünü olarak kazanılabilir, bu savaşımın utkusu ile kalıcılaştırılabilir ve geliştirilebilir.

Türkiye'de 10 Aralık İnsan Hakları Günü de kutlandı. İnsan hakları üzerine güzel yazılar, hatta İnsan Hakları Bildirgesi'nin tam metni yayınlandı. Aynı gün Türkiye Birleşmiş Milletler'de işkenceye karşı alınan bir karara oy verdi. Bu kararın bir anlam ifade etmesi için oylanması yetmiyormuş belli sayıda devlet tarafından imzalanması gerekiyormuş. Şimdi sol burjuvalarımız Türkiye'nin kararı ilk imzalayanlar arasında olması için "savaşım" veriyorlar.

Mümtaz Soysal şöyle diyor:

> "Türkiye, işkenceye karşı sözleşmeyi ilk imzalayıp onaylayan devletler arasında yer almakla, kendi davranışlarına tutarlılık getirmenin ötesinde, nasıl müthiş bir propaganda etkisi yaratacaktır, düşünebiliyor musunuz?" *(Milliyet,* 15.12.1984)

Bilindiği gibi Türkiye'nin İnsan Hakları Bildirgesi'nde, bu konuda çeşitli bildirge ve deklarasyonlarda imzası vardır. Bu, Türkiye'nin hangi davranışlarına tutarlılık getirmiştir? Bildik bileli Türkiye'de insan hakları kısıtlıdır. İnsan haklarının en geniş olduğu ve işlediği dönemler sınıf savaşımının en yüksek olduğu dönemlerdir. İşçi sınıfı yenilmeyegörsün, değil insan hakları, "insanlar" budanmaya başlanıyor. 12 Eylül faşizmi döneminde bunu gözümüzle görmedik mi? Daha hâlâ sol burjuvalar, "imza" ile karın doyurmaya çalışıyorlar, hem de bunun bir anlam taşımadığını bile bile.

Derdimiz bir değil, iki değil, üç değil... Yeter artık

Aynı yazısında Mümtaz Soysal, işkenceye karşı konuşuyor ve çeşitli belgelere imzalar atıldığı halde işkence suç gibi kovuşturmaya uğramıyor, diyor. Türkiye'de de yalnızca iki kez, bir 1973'de, bir de "son askeri rejim" döneminde işkence nedeniyle yargılamalar görülmüştür diye ekliyor. Pes doğrusu! Bu ne biçim "işkenceye karşılık"tır ki, son askeri rejim dönemi işkenceye değil de, işkence nedeniyle yargılamalara örnek getirilebiliyor? Böyle bir yaklaşımla İnsan Hakları Günü ne yüzle kutlanabiliyor?

Gerçekte, en ileri burjuva demokrasilerinde bile insan hakları kaçınılmaz olarak bir ikiyüzlülük örneğidir. Kağıt üzerinde güzel haklar yazılıdır ama kapitalizmin doğası gereği bu haklar bazıları için geçerlidir, bazıları için aynı ölçüde geçerli olamaz.

Gelgelelim Türkiye burjuvazisinin iki yüzlülüğü artık akıllara durgunluk verecek ölçülere erişmiştir. Türkiye'de burjuvazinin ekonomik gücü Batı tipi bir burjuva demokrasisi finanse edemediği için, bu burjuvazinin bir gözü her zaman işkencede, insan haklarını budamada olmuştur. Bugün de öyledir. Türkiye işkence sözleşmesine imza atıp atmamayı düşünürken, Türkiye'de işkence hâlâ sürüyor.

Buna bakıp, insan hakları budanmıştır, sınırlıdır diye, Türkiye'de bugün faşizm var demek insan hakları kavgasını başından kaybetmek demektir. Zira insan hakları için savaşımı burjuva demokrasisi sınırları içine hapsetmek anlamına gelir.

S. Günbudak

İŞÇİNİN SESİ
Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 407 London, E16 2EA ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez

Seminerden izlenimler

Yoldaşlar,
Geçenlerde bir bölümde, bir endüstri dalıyla ilgili olarak Türkiye'nin konumunu inceleyen bir seminer yapıldı. Seminer, bir öğretim üyesi tarafından anlatıldı.

Varolan istatistiklere bakılırsa Türkiye'nin bu endüstri dalında oldukça ilerlemiş olması gerekiyordu. Örneğin, istatistiklere göre tüketim maddesi olarak satılan malların %90'ı Türkiye'de üretiliyormuş! Konuşmacı aslında bunların Türkiye'de üretilmediğini, dışarıdan kaçak olarak parça parça getirilerek mühendis bile çalıştırmayan firmalar tarafından bu parçaların birbirine vidalandığını ve "üretilen" bu malların dünya fiyatlarının çok üstünde satıldığını anlattı. Konuşmacı, dünya tekelleri tarafından çok büyük bir organizasyonla üretilen tüketim maddeleri konusunda Türkiye'nin bir yarışma içine girmesinin çok anlamsız olduğunu söyledi. Konuşmacının önerisi, Türkiye'nin tüketimi yaygın olmayan ama pahalı ve yoğun mühendislik hizmeti gerektiren konular üzerinde uğraşması oldu. Gerekçesi de, Türkiye'de mühendislik ücretlerinin dünya standartlarının çok gerisinde olmasıydı.

Bir süre sonra seminer genel bir tartışma biçimine dönüştü.

Tartışmada, Türkiye'nin bu konuda bu kadar gelişmek istemesinin nedeninin Ortadoğu pazarını ele geçirebilmek olduğu belirtildi.

Biz seminerden şu sonuçları çıkardık:

1. Türkiye emperyalistleşebilmek için yanıp tutuşuyor. Ama emperyalistleşebilmek için şu an sahip olduğu güçleri düzenleyebilme, varolan olanaklarını değerlendirebilme yeteneğini bile gösteremiyor.

2. Türkiye'de sağlıklı bir ekonomik-politika uygulanabilmesi bir devrim sorunudur. Halkımızın çalışma coşkusu ancak tek merkezden planlanan, halk yararını gözeten, sosyalist bir üretim planlaması ile arttırılabilir.

3. Türkiye'nin emperyalistleşme arzusu, küçük burjuvazinin önemli bir bölümünün de üzerinde titrediği ve onu heyecanlandıran, hassas bir konudur. Bugün Türkiye'de, bir savaş durumunda bazı petrol bölgelerine sahip olabilmek hayali bile birçok küçük burjuvanın hayallere dalmasına neden olabilmektedir. Bu nedenlerle, kendi emperyalizmimize karşı savaşımı yükseltmek ve Türkiye'nin gireceği bir savaşın gerçek sonuçlarının neler olacağının propagandasını iyi yapmamız daha büyük önem kazanmaktadır.
Selamlar.

Kemal Çağlar, Ankara

Zayıf halkadaki hastalar

Türkiye burjuvazisinin hastalığı iyice azıttı. Faşizmle de çözemedikleri sorunlarıyla yüzyüze, şaşkın, bir garip burjuvalar. Ve hastalar. Hastalıkları içlerini çürütüyor. Türkiye'ye dalga dalga çürümüşlüklerinin kokusu yayılıyor. Her geçen gün, ne yapmalı diye soranlar artıyor.

29 Ekim'de Evren ne diyeceğini bilemedi. "Sorunlar vardır, abartmayın" dedi. Üniversitelerde yemek boykotları, dilekçe verme işlemleri birbirini takip ediyor. Küçük burjuvalar faşizme olan hoşnutsuzluklarını Özal'a oy vererek belirtmişlerdi. Şimdilerde oylarını geri çekmiş durumdalar.

İşçi çıkartmalar serbest bırakıldı. Ve işsizlik kabusu büyük boyutlara ulaştı. Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz "paniğe kapılmayın" diyor. Ve çok haklı olduğu korkusunu şöyle belirtiyor: "Çalışma barışının sağlıklı olmadığı ülkelerde sokak hareketleri artar."

Artar ve bu hastalıklı burjuvaziyi ve hempalarını ayakları altında ezer geçer. Bu iş sizden çıkalı çok oldu baylar. Siz bir avuçken kendi sorunlarınıza çare bulamıyorsunuz. Biz çoğunluğa hiç faydanız olmadı, olmayacaktır. Siz korkulu rüyalarınızla uykusuz geceler geçirin. Biz bizim sorunlarımızı bileğimizin, ideolojimizin gücüyle kalıcı olarak çözmeye hazırlanıyoruz.

Gün-Tel, Ankara

Yeni yıl, işçi sınıfına ve tüm dünya halklarına kutlu olsun.

İşçinin Sesi

Özveri Taarruzu kapanış gecesinde bir maden işçisinin yazıp verdiği mektup

Değerli Yoldaşlar,
Büyük Britanya madencileri 9 aydır grevdeler. Bu süre içinde 10.000'i aşkın grev gözcüsü gözaltına alındı, 120'si tutuklandı, 3'ü öldürüldü ve 2'si de hastanede yaşam kavgası veriyor.

Thatcher rejimi madencilere işbaşı yaptırmak için mahkemeleri, polisi ve her türlü aracı kullandı. Ama bu başarılı olamadı ve madencilerin %66'sı hâlâ grevdedir. Karşılaşılan güçlükler, yalnızca madencilerin ve ailelerinin kararlılığını arttırmaya yarıyor.

Grevin çökmesiyle zafere ulaşması arasındaki en büyük etken işçi sınıfı tabanının tepkisi oldu. Eğer iş bu memleketteki sendika hareketinin bürokrasisine kalsaydı yine grev satılabilirdi.

Türkiyeli işçiler bizim yardım kampanyamıza gönülden katıldılar ve onların bize gösterdikleri dayanışmayı hiç unutmayacağız. Biz de onlara özgür bir sosyalist anavatan için yürüttükleri savaşımda başarı diliyoruz.

Alan Bailey,
Armthorpe
Maden İşçileri Sendikası

Kapanış gecemiz

Son üç aydır her türlü masrafından keserek, mümkün olduğu kadar az harcayıp, partisine bütün gücüyle destek veren Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden çok sayıda yoldaş Londra'da yapılan 8. Özveri Taarruzu kapanış gecesine katıldı.

Özveri Taarruzu boyunca yoldaşlarımızın aklındaki tek düşünce "ne yapabiliriz de daha fazla özveride bulunabiliriz" oldu. Birçok yoldaş kendi işinin yanısıra çeşitli yerlerde ek işler buldular ve bunun gelirlerini de partiye bağışladılar. Bazı yoldaşlarımız kebap satışları düzenlerken, çocuklarımız da özveri taarruzunda satılmak üzere kartlar yaptı, oyuncaklarını bağışladılar.

15 Aralık'da içimizde görevimizi tamamlamış olmanın verdiği kıvançla çok güzel bir kapanış gecesi yaşadık. Gecede Londra İşçi Birliği Türk Halk Müziği Korosu da yer aldı. Korodan bir arkadaşın söylediği "Dom Dom Kurşunu" türküsünü hep birlikte coşkuyla alkışladık. Frankfurt'tan gelen halk oyunları ekibimiz ile LİB Halk Oyunları Ekibi'nin gösterileri de çok güzeldi.

Gecemizde ayrıca bir fıkra yarışması yapıldı. Yarışmaya katılan bir yoldaş parti yıkıcılarının taleplerini içeren bir parti tüzüğü hazırlamıştı. Bu en çok gülünen fıkra oldu ama, herkes bunlara daha olayların başından beri güldüğünden olsa gerek bu fıkra birinciliği kazanamadı. Birinciliği İngiltere'de grevde olan madencilerden bir işçinin anlattığı fıkra kazandı ve Altın Patates Ödülü'nü aldı.

Birçok yoldaş ödülün adının neden "altın patates" olduğunu bilir, ama bilmeyenler için anlatalım: Yukarıda da söylediğimiz gibi, özveri taarruzu boyunca bütün yoldaşlar taarruza daha fazla katkıda bulunabilmek için akla gelebilecek bütün masraflarını minimuma indirirler. En çok kısılan masraflardan biri de şüphesiz mutfak masrafıdır. Ve en ucuza çıktığı için genellikle pişen "yemek" patatestir. Hergün değişik adlarla yenen hep aynı bildik patatestir. Bu yüzden özveri taarruzlarının sonunda düzenlenen fıkra yarışmalarının ödülüne Altın Patates Ödülü adı verilmiştir.

Gecemizdeki en anlamlı ödül töreni ise 8. Özveri Taarruzu'nda en başarılı olan yoldaşlara plaketler verilmesiydi. Birincilik plaketini İTİB aldı.

Gecede Hollanda ve Almanya'dan birer yoldaşla Yürükoğlu yoldaş konuşma yaptılar. Yürükoğlu yoldaş konuşmasında 8. Özveri Taarruzu'nu da başarıyla kapattığımızı, bundan sonra bizi bekleyen görevlerimizin başında, Almanya'da hapiste bulunan yoldaşlarımızı kurtarmak için vargücümüzle çalışmanın geldiğini söyledi.
Gecemiz neşeyle, coşkuyla sona erdi.

Başak Uludağ, Londra

Görünen köy

Oportünistler yalnız Evrenlerin, Özalların ağızlarına bakarak siyaset saptıyorlar. Onlara göre Türkiye'de bu Anayasa, bu baskı yasaları varken demokrasi savaşımı yürütülemez. İşe başlamak için bunların değişmesini bekliyorlar.

Bu, savaşımı yalnızca legal savaşımla sınırlandıran bir mantıktır. Öte yandan görmek gerek, bugün birçok yasa, Anayasa maddesi uygulanamıyor. Kurdukları yasaklar zinciri her geçen gün biraz daha sulanıyor.

Evet, faşizmle devrimci durumu bastırdılar ama devrimle çözülebilecek durumu yok edemediler. Toplumu faşist devlet altında örgütleyemediler. Emperyalistleşme çabaları boşa çıktı. Ekonomi bir türlü bunalımdan kurtarılamadı. Bunalımın tüm yükünü işçinin, emekçinin sırtına yüklediler. Yığınlar arasında öfke, kızgınlık bıçak gibi keskinleştikçe burjuvazi arasında da kavgalar başladı. Anayasa çıktı, seçimler, ara seçimler yapıldı. Faşizm faşist iktidarın bütün çabalarına karşın çözüldü.

Örneğin 6 Kasım seçimlerinde faşist cunta bir tek parti olsun, merkez partisi olsun istedi.Ama istediği olmadı. İrili ufaklı 14 parti kuruldu. Faşist cunta göstermelik bir oyun olarak "demokrasiye dönüş takvimi"ni tezgahlamıştı. Ama oyun gerçeğe dönüştü. Kurulanların hepsi burjuva partileriydi, o sınıfın çıkarlarını savunuyorlardı ama monolitikliğin parçalanmasını da zorluyorlardı. Cunta partilerin bir kısmını kapattı. Genel seçimlerde üç partinin milletvekilleri TBMM'ni oluşturdu. Aradan birkaç ay geçti, yerel seçimler oldu. Parlamentonun "tabansız bir parlamento" olduğu kendi yasa ve kuralları çerçevesinde bile açıkça ortaya çıktı.

Bugün Türkiye'de faşizm var diyenler idamları, işkenceleri, operasyonları gösteriyorlar. Bunlar ne kadar hızlanırsa hızlansın demokrasi savaşımını durduramayacaktır. Kontrol faşist cuntanın elinden çözüldü. Faşizmi işkencelerle, idamlarla, baskılarla sınırlandırmak komünizm bilimini inkar etmektir. Tarih sınıf savaşımları tarihidir. Bunlar ezilen sınıfa karşı tarih boyunca hep uygulanmıştır.

Günün temel sorunu ülkedeki ekonomik, toplumsal, siyasal durumu doğru tesbit edebilmek ve onun gereklerini yerine getirebilmek için somut alternatiflerle kolları sıvamaktır. Bunun dışında bir tutum kendiliğindenciliğe boyun eğmek olur. Evren'in, Özal'ın "verecekleri" beklemek olur.

Bugün birçok sol akım bunu yapıyor. Kimi bu dönem partileşme dönemidir, diyor. Kimi örgüt cezaevinde ne yapabiliriz, ideolojik çalışma yapalım, diyor vb. Kimse nesnel ortamdan söz etmiyor, öznel durumları dile getiriyor. Alternatif bir sol güç yok.

Bu dönemde bize çok önemli görevler düşüyor. Yığın çalışması ana görevimizdir. Burjuva, küçük burjuva ve oportünist görüşlere karşı hiçbir zaman boşlamadığımız savaşı daha da yükseltmek gerekiyor. Sınıfımızı bu yabancı ideolojilerden arı tutma görevi önümüzde duruyor.

H.Kara, İsviçre

Paris İşçi Radyosu yayınını sürdürüyor

Paris İşçi Radyosu (PİR) 16 Kasım günkü ilk yayınından sonra yayınını düzenli olarak sürdürüyor. PİR yerel sorunlardan hareket ediyor ve Paris'te yaşayan, çalışan işçinin, emekçinin sesi görevini üstlenmeye aday bir radyo olma yolunda ilerliyor.

PİR, Paris'te çalışmakta olan işçilerin istemlerini duyuruyor, çeşitli yorum, röportaj ve Türkiye'den, dünya'dan, Fransa'dan çeşitli haberlerle işçileri aydınlatmaya çalışıyor. Yabancı düşmanlığının, bedelli askerliğin özüne ilişkin yorumlar, Pirault işçisi arkadaşımız Kemal Özgül'ün cenazesinin Türkiye'de başına gelenler, göçmenlikle ilgili son yasa tasarısı üzerine bilgiler işçiler tarafından ilgiyle dinleniyor.

PİR, her Perşembe günü saat 22.00-23.00 arası yayın yapıyor. Önümüzdeki günlerde yayın saati uzatılacaktır.

Paris

Bu olay, kâr hırsıyla gözü dönmüş kapitalizmin kârı uğruna insanları kurban etmesine acı bir örnektir.

KAZA DEĞİL KIYIM

Dünyanın, endüstride bugüne dek en büyük "kazası" Hindistan'ın Madya Prades eyaletinin başkenti Bhopal'de oldu. ABD'nin Union Carbide firmasının haşarat ilacı üreten bir fabrikasından yayılan zehirli gaz on bine yakın kişinin ölümüne, yüz binlerce kişinin de çeşitli düzeylerde sakatlanmasına yol açtı.

Bakışlardaki nefret giderek kapitalizme karşı yöneliyor

Dünyanın, endüstride bugüne dek en büyük "kazası" Hindistan'ın Madya Prades eyaletinin başkenti Bhopal'de oldu. ABD'nin Union Carbide firmasının haşarat ilacı üreten bir fabrikasından yayılan zehirli gaz on bine yakın kişinin ölümüne, yüzbinlerce kişinin de çeşitli düzeylerde sakatlanmasına yol açtı.

Gaz, fabrikanın 25 mil çevresine dek yayıldı. Fabrikada çalışan işçiler, fabrikanın çevresini tıklım tıklım dolduran gecekondu halkı tümden can verdi. Ayrıca şehirde ve çevre kasabalarda yaşayanlardan da çok sayıda ölen oldu. Ölü sayısının 3500 olduğu söyleniyor ama tahminler bu sayının gerçekte çok daha yüksek olduğu ve daha da olacağıdır. O bölge halkının geleneklerine göre ölüler hemen gömüldüğü için öldüğü resmi makamlarca saptanmamış çok kişi vardır. Ayrıca ölmesi kesin çok sayıda ağır hasta vardır. Toplam sayının 10 000'e ulaşacağı tahmin ediliyor.

Zehirli gaz 200 000'e yakın insanın da sağlığına kalıcı etki yapmıştır. Binlerce insan kör oldu, binlercesinin akciğerleri kalıcı zarar gördü. Felç olanlar, sara hastalığına tutulanlar var. Kısacası olay ölü sayısı açısından da kalanların durumu açısından da çok büyük bir felakettir.

Bu olaydan bir hafta önce Tayvan'da 33 maden işçisi gaz zehirlenmesinden can vermişti. İki hafta önce ise Meksika'daki bir tabii gaz patlamasında bir gecekondu semtinde oturanlardan 452 kişi kurban gitti. Ardından bu olay: 10.000 ölü ve 200.000 insanın yara alan sağlığı!

Bu olaylar sözcüğün gerçek anlamıyla kaza değildir. Bu olaylar cinayettir. Kâr hırsıyla gözü dönmüş kapitalizmin, kârı uğruna insanları kurban etmesinin örnekleridir. Özellikle de emperyalizmin az gelişmiş ülkelerdeki halkı kurbanlık saymasının örnekleridir.

Göremez duruma gelmiş gençler

Bhopal'daki fabrika

Union Carbide firmasının fabrikasında haşarat ilacı üretimi için kullanılan zehirli gazın yayılmasına karşı iki güvenlik mekanizması vardı. Ama her ikisi de işlemediği için, böyle bir sorumsuzluk sonucunda bu büyük felaket oldu.

Şimdi firma yetkilileri, bu güvenlik önlemleri teknik olarak yeterlidir, sorumluluk Hindistan toplumunun güvenliğin önemini yeterince anlayamayacak düzeyde olmasıdır demeye getiriyorlar. Bu görülmedik bir şımarıklıktır. O zaman daha baştan, iki değil de dört güvenlik mekanizması kursalardı. Bu mekanizmaların sürekli teknik denetimini yapsalardı. Fabrikada çalışanlara konunun önemine ilişkin eğitim verselerdi. Ama o zaman kârları daha az olurdu. Sorun buradadır.

Ayrıca, konuşmalar içinde ortaya çıktı ki aynı firmanın ABD'deki fabrikasıyla Bhopal'daki fabrikasının teknik güvenlik önlemleri de aynı değildir. ABD'dekinde tehlikeyi uyaran elektronik beyinli mekanizma vardır, Bhopal'dekinde yoktur. Bhopal'de mekanizma insan müdahalesi gerektiriyor. ABD'dekinde tehlike ortaya çıkarken duyuracak ve en azından çevre halkını uyaracak dizi dizi otomatik alarmlar vardır. Bhopal'de bu da yoktur ve bu yüzden çevre halkı da büyük kayıp vermiştir.

Olaydan sonra firma yetkilileri Hindistan'a gittiklerinde Hindistan hükümeti onları "ihmal" suçuyla tutukladı ve cezaevi yerine, yanlarına 50 muhafız katarak firmanın misafirhanelerinden birine gönderdi. Gerçekte amaçları yetkilileri linç edilmekten kurtarmak, bu arada olayı pazarlık konusu yapmaktı. Şimdi Hindistan yetkilileriyle ABD'li avukatlar, sigorta şirketleri vb. arasında yoğun pazarlık sürüyor.

ABD'de böyle bir "kaza" olsa (ki olmaz) açılacak tazminat davaları kişi başına 100.000 dolarlık olurmuş. Şimdi ise tartışma ölü vermiş her aile başına 500 dolar, sağlığı zarar görmüşler için ise 300 dolar çevresinde dönüyor! Hindistan'da "kaza" bile çok daha kârlı!

Dünyamızda bunca zenginlik varken, bilimsel teknolojik düzey bugüne dek görülmedik ölçülerde ilerlemişken, Afrika'da açlıktan insanlar kırılıyor, Hindistan'da bir "kaza" yüzünden 10.000 ölüyor. Kuşkusuz şu ya da bu firmanın yetkilisini linç etmek hiçbir şeyi çözmez. Çözüm kâr güdüsü üzerine kurulu kapitalist sistemi linç etmekten geçiyor.

8. Özveri Taarruzu'muzu coşkulu bir toplantıyla bitirdik

Yeni dönemde yeni taarruzlara

8. Özveri Taarruzu'muzun kapanış gecesi 15 Aralık akşamı Londra'da yapıldı. Düzenlenişi, katılımı ve içeriğiyle çok başarılı bir toplantı oldu.

Kapanış gecemize Avrupa'nın çeşitli şehirlerinden çok sayıda yoldaşımız da katıldı. Kapanış gecemizin önemli bir özelliği, özveri taarruzu boyunca yoğunlaştırarak sürdürdüğümüz yığın çalışmasının ürünlerini yansıtmasıydı. Avrupa'dan ve Londra'dan çok sayıda işçi arkadaşımızın yanı sıra İngiltereli işçi ve devrimciler de kalabalık bir gurup oluşturdular.

Gece taarruzumuzun geleneksel yemeği patatesten farklı yiyeceklerden oluşan güzel bir yemekle başladı. Programın ilk bölümünde çok sayıda armağanı içeren bir piyango yer aldı. Daha sonra *İşçinin Sesi*'nin son kitabı *Tutanaklar*'ın gece için özel olarak hazırlanmış kopyaları açıkarttırmayla satıldı. Geliri bir kollektifin 8. Özveri Taarruzu hesabına yazıldı.

Gecenin en güzel gösterilerinden biri Londra İşçi Birliği Halk Korosu'nun programı oldu. Koronun söylediği güzel türkülerin yanı sıra, bir arkadaşımızın tek başına söylediği türküler herkes tarafından çok beğenildi, uzun uzun alkışlandı.

Korodan sonra geleneksel Altın Patates Fıkra yarışması yapıldı. Fıkralar arasında, bir yoldaşımızın anlattığı parti yıkıcılarıyla ilgili "Türkiye En Geniş Komünist Partisi Tüzüğü" adlı fıkra çok güzeldi. Fıkra yarışmasına grevdeki maden işçilerini temsilen gecemize katılan Alan Bailey adlı bir madenci de katıldı ve yarışmayı kazandı, Altın Patates Ödülü'nü aldı.

Fıkra yarışmasından sonra Else yoldaşımızın gitarıyla söylediği güzel halk türkülerini ve marşları dinledik. 1525 yılında Almanya'daki köylü savaşları içinde bestelenen bir halk türküsünü *İşçinin Sesi* için yeniden düzenleyen Else yoldaşımız, partimize bu güzel ve değerli armağanını ilk kez gecemizde söyledi. Türkçe sözlerini Yalçın Çağlar yoldaşımızın yazdığı "Fabrikalardan gelen ses" türküsü çoşkun alkışlarla karşılandı ve ikinci kez yeniden istendi.

Kapanış gecesine Frankfurt örgütümüzün folklor ekibi de gelmişti. Folklor ekibimizin sunduğu canlı oyunları hep birlikte tempo tutarak izledik.

Daha sonra sıra 8. Özveri Taarruzu ödüllerinin dağıtılmasına geldi. Bu yıl geçen yıllardan farklı olarak en çok katkı yapan ilk on arasındaki yarış kapanış gecesinde de sürdü. Ve ödül töreninin yapılacağı ana kadar yoldaşlarımız ve kollektifler yarışı son hızlarıyla sürdürdüler.

Ödül töreninde taahhüdünü en düzenli ödenen, taarruz çalışmalarında en yaratıcı çalışmayı gerçekleştiren yoldaşlara plaketleri verildi. R. Yürükoğlu yoldaşımız ise taahhüdünün en çok üstüne çıkan ve onur listelerinde en çok yer alan yoldaşımız olarak plaketlerini aldı.

Son olarak, taarruza en fazla katkıyı yaparak onur listesine giren 10 yoldaşımıza ve kollektiflere plaketleri verildi. Bu yılın birincisi İTİB oldu. İkinci olan yoldaş plaketini İTİB'e, birinci ve üçüncü olan İTİB ve Basın-Yayın kollektifleri ise plaketlerini Yürükoğlu yoldaşımıza armağan ettiler.

Daha sonra Yürükoğlu yoldaşımızın konuşmasına sıra geldi. Konuşmasına partimizde gelişen son olaylara değinerek başlayan yoldaşımız parti yıkıcılarının kendilerini tasfiye etmesiyle partimizin arındığını, önünün daha da açıldığını söyledi. Asıl olarak Türkiye'de çalışmanın, Türkiye'de örgütlenmenin belirleyici olduğunu belirten yoldaşımız Avrupa'daki örgütlenmenin de

Kapanış gecemiz düzenlenişi, katılımı ve içeriğiyle çok başarılı bir toplantı oldu

Fabrikalardan gelen ses

Söz: Yalçın Çağlar

Fabrikalardan gelen ses
Haydi kavgaya
İşçinin Sesi'dir bu ses
Haydi utkuya

İşçiler silahlanın
Devrim için hazırlanın
Gece kondu ayaklandı
Köyler savaşa uyandı

İşçiler silahlanın
Devrim için hazırlanın
Yürüyor devrim ordusu
Burjuvazinin kabusu

İşçiler silahlanın
Devrim için hazırlanın
İktidarı zaptedelim
Demokrasi için devrim

8. Özveri Taarruzu Onur Listesi

1. İTİB kollektifi
2. İngiltere'den bir yoldaş
3. Basın-Yayın kollektifi
4. Yürükoğlu yoldaş
5. İngiltere'den bir yoldaş
6. İngiltere'den bir yoldaş
7. İngiltere'den bir yoldaş
8. İngiltere'den bir yoldaş
9. İngiltere'den bir yoldaş
10. Hamburg'tan bir yoldaş ve İngiltere'den bir yoldaş

8. Özveri Taarruzu'muzun ayrıntılı dökümünü gelecek sayımızda yayınlacağız.

"Fabrikalardan gelen ses" söyleniyor

Londra İşçi Birliği Halk Müziği Korosu

Türkiye'deki çalışmaya omuz veren bir köprü başı olarak ve bu koşulla önemini vurguladı. Yoldaşımız daha sonra, bugün Almanya'daki yoldaşlarımızın en önemli görevinin Alman polisinin tutukladığı yoldaşları hapisten kurtarmak olduğunu belirtti. Devrim savaşımıyla demokrasi kavgasının kopmaz bağına değinen yoldaşımızın konuşması "ya devrim, ya ölüm" belgisiyle son buldu. Konuşma, bu belginin hep bir ağızdan ayakta haykırılmasıyla, coşkuyla bitti.

Yürükoğlu yoldaşımızın konuşmasından sonra Almanya ve Hollanda'dan iki yoldaşımızın konuşmalarını dinledik. Yoldaşlarımız konuşmalarında, son olaylardan partimizin her açıdan daha da güçlenerek çıktığını ve yığın örgütlerimizin önünün daha da açıldığını örneklerle anlattılar.

Daha sonra Else yoldaşın gitarı eşliğinde bir kadın yoldaşımız Zülfü Livaneli'den şarkılar söyledi. Ardından Londra İşçi Birliği Folklor ekibinin gösterisi geldi. Bundan sonra da Fransa'dan bir yoldaşımız sazıyla kendi bestelediği türküleri söyledi.

Gecenin sonunda Else yoldaş genel istek üzerine "Fabrikalardan gelen ses"i söylemek üzere yeniden sahneye geldi. Salondakilerin de katılımıyla söylenen türküyle 8.Özveri Taarruzu kapanış gecemiz coşkuyla sona erdi. Yaşasın 9. Özveri Taarruzu!

Londra İşçi Birliği ve Frankfurt örgütünün folklor ekipleri büyük coşkuyla izlendi.

DUYURU

Kampanya başlattık

Almanya'da 12 yoldaş iki ayı aşkındır sudan gerekçelerle tutuklu bulunuyorlar ve birçok kasıtlı tutumlarla karşılaşıyorlar. Alman avukatların bile skandal diye niteledikleri bu olay sürerken, Mannheim'da polisin yoldaşlara ateş açarak saldırması olayına ilişkin düşmüş olan dava, yeniden açılmıştır. Açıktır ki bir süredir Alman polisi *İşçinin Sesi*'ne provokasyon düzenleme amacını gütmekte, ya bu amaçla özellikle olay kışkırtmakta, ya da olan olayları bu amaçla kullanmaya çalışmaktadır.

Alman polisinin bu amacını boşa çıkarmak, 12 yoldaşın serbest bırakılmasını sağlamak üzere bir kampanya başlatılmış ve 8. Özveri Taarruzu kapanış gecesi bu kampanyanın başlangıcı olmuştur. Alman polisinin provokasyonunu en geniş yığınlara ve Avrupa demokratik kamuoyuna sergileyeceğiz, 12 yoldaşın serbest bırakılmasını sağlayana dek kampanyayı sürdüreceğiz. Haydi yoldaşlar, iş başına!

Komünist g len ğimiz özveri taarruzları

Yeni dönemi doğru değerlendirmek, buna uygun görevleri, hedefleri saptayabilmek tek başına yeterli midir? Kesinlikle hayır. Bir parti bunları ne kadar başarıyla yaparsa yapsın, bu görevleri, hedefleri gerçekleştirebilecek yeterli alt yapısı yoksa herşey kağıt üstünde kalmaya mahkum olur.

TKP-*İşçinin Sesi*'ni gerçek bir komünist partisi yapan çok önemli bir yönü bu alt yapıyı yaratma yolundaki ardıcıl çalışmasıdır. Kendi özgücüne, kendi kadrolarına, kendi özverisine dayanmasıdır. Özveri taarruzunun en büyük bir anlamı budur. Bununla da bağlı olarak özellikle özveri taarruzu sırasında, komünist ahlakı, komünist kişiliği yaratma ve yerleştirme çabası partinin ve parti çalışmasının her alanında temel bir uğraş olarak kendini hissettirir.

Partimize, devrimci geleneklerimize dört koldan saldırılar yöneltildi, yöneltiliyor. Bu saldırılara yukarıda birkaç örneğini verdiğimiz örgütsel normlar temelinde göğüs gerip biz işimize bakarız.

Bu özveri taarruzumuz hem parti, hem ülke olarak önemli dönemeçleri döndüğümüz bir döneme rastgeldi. Bu yüzden partililerin önünde önemli görevler duruyor. Her partili eksikliklerini, aksaklıklarını aşmak durumundadır. Yaratıcılığını, girişkenliğini geliştirmek, yalnızca koyduğu hedeflere ulaşmak değil onları aşmak zorundadır. Her partili sözünün eri olmalıdır. Herkesin kafası açık olsun, komünist partisinin asıl dayanağı kadrolarıdır. Komünistlerin bu dayanağı güçlendirmede tek tek, kişisel sorumlulukları vardır.

Sempatizanlara gelirsek. Onların da partimize yakınlığı partimize verdikleriyle ölçülür. İşlere nasıl yanaşıyor, ne ölçüde özveri gösteriyor? Kuşkusuz sempatizanların ilerlemesi gene asıl olarak kadrolara bağlıdır.

Bugüne kadar yaşadığımız özveri taarruzları, sempatizanların gelişimi açısından çok ilginç etkiler yaratmıştır. Örneğin çoğu kez, bir-iki taarruz toplantısına katılan sıradan sempatizanlar özveri yarışının sihirli etkisine kapılmışlar ve taahhüt belirleyip, bunu gerçekleştirmek için canla başla çalışmaya başlamışlardır. Bu sempatizanların sonradan pırıl pırıl parti üyeleri haline geldiğini çok gördük. Burada, bir kez daha belirteyim, kadrolara çok iş düşüyor. Özveri yarışına katılan sempatizanlarla düzenli, sistemli, onları durmadan ilerleten ilişki çok önemlidir.

Yürükoğlu yoldaş bir konuşmasında, "yaz taarruzu geleneğimiz bugün mütevazi boyutlardadır, yarın milyonları kapsayacaktır" demişti. Komünist geleneğimiz özveri taarruzlarının milyonları kapsaması bugünden yapacağımız çalışmalara bağlıdır.

Yığınlara taarruzumuzun önemini sürekli anlatmak kesinlikle gündemden indiremeyeceğimiz bir görevdir. Yığınlar 5 kuruş veriyorsa, bu, komünizme, komünist partisine verdiği 5 kuruştur. Buradaki çok önemli bir bilinç sıçramasını yakalamak gerekiyor. Veren için de, alan için de çok önemli! Böylece en azından partimizin "zırhını örmeye" önemli bir katkı yapıyoruz. Verenleri partiye kazanabilirsek çok daha önemli.

Birşeyi iyice bilince çıkarmak gerek: Yığınlar komünist fikirleri nasıl kendiliğinden, kolayca benimsemiyorsa kızıl bir gelenek olan özveri taarruzlarına kendiliğinden katılacaklarını da düşünmeyin. Burada da komünist sabırlılık, ustalık gerekiyor. Eve gideceksin anlatacaksın, kahveye gideceksin anlatacaksın, fabrikaya gideceksin anlatacaksın. Anlatacaksın ve isteyeceksin.

Bugün her türlü başarıya rağmen "mütevazi" ölçülerde giden özveri taarruzumuzun önem ve anlamı yığınların bu savaşıma yığınsal katılımı oranında artacaktır. Komünizmi böyle kuracağız.

S. Savaş, Paris

Altın Patates fıkra yarışması

Birincilik ödülü alan fıkra:

PATRONUN DİLEĞİ

Büyük bir şirketin patronu, çok başarılı bir iş yılını kapatmış, bu başarıyı yansıtan hesaplarını önüne açmış, seyretmektedir. Bu sırada bir melek (kapitalist olsa gerek) gelir, "başarın kutlu olsun, dile benden ne dilersen" der, üç dilekte bulunmasını söyler.

Patron önce daha daha çok param olsun diye dilekte bulunur. Melek hemen yerine getirir. Patron ikinci olarak, paralarıyla birlikte bol eğlenceli bir sayfiye yerinde olmayı ister. Melek bunu da yerine getirir. Patron üçüncü olarak, melekten ömür boyu hiç çalışmayacağı koşullar ister. Melek bunu da yerine getirir ve patron kendini şirketin ofisinde oturuyor bulur.

Alan Bailey

İzleyicileri en fazla güldüren fıkra:

Türkiye En Geniş Komünist Partisi Tüzüğü

Geçtiğimiz günlerde TKP-*İşçinin Sesi*'nin Avrupa'daki örgütlerinin en azınlığından gelen yoldaşlarla Avrupa düzeyinde bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda yeni tüzük önerimiz kabul edilmiş ve partinin isim değişikliği ilişikte sunulmuştur.

Bu tüzük partimizin 5. Kongresi'nde kabul edilirse, önümüzdeki iki ay içinde sempatizanların onayına sunulacak, kabul edilirse 1987 genel seçimlerinden önce halkımızın oyuna sunulacak, onaylanırsa yürürlüğe girecektir.

Amaç

1. Madde: Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmine bağlı komünistlerin, Marksizmden hoşlanan insanların, Bernstein'a bağlı Bernsteincıların, Kautski'ye bağlı Kautskicilerin, Sosyal-demokrasiyle örgütsel bağını koparıp, ideolojik bağını koparamamış sosyal demokratların gerçekten gönüllü birliğinin örgütsel biçimi olan partimiz, devrime, her boydan ve soydan fraksiyonun görüşlerini parti içinde rahatça tartışarak varmayı amaçlar.

Üyelik

2. Madde: TEGKP üyesi, komünizmden esinlenen çeşitli görüşleri benimsemeden savunan herkesin üye olabileceği bir partidir. Geçtiğimiz dönemde özel yaşantısında erimemiş, ama politik yaşantısında çürümüş herkesi biz üyeliğe kabule hazırız. Ancak böyle bir yaklaşım, komünist hareketi istediğimiz temelde, geç de olsa birleştirecektir.

Parti yaşamı — demokratik merkeziyetçilik

3. Madde: Çoğunluk azınlığa, üst örgütler alt örgütlere bağımlıdır.
4. Madde: Tüm parti örgütleri üye tam sayılarının çoğunluğuyla karar alır.
5. Madde: Tüm parti örgütleri geçmişteki deneyimleri de gözönünde bulundurarak oylama yaparken çok dikkatli davranmalıdırlar. Yöntem şöyle olacaktır:

1. Oylamadan önce moral baskı olmasın diye toplantıya bir gün ara verilir.
2. Oylama günü herkese bir çadır kurulur, oylamayı yürüten çadırın dışından en ince ve nazik sesiyle çadırın içindekine oyunu sorar ve kaydeder.

Parti içi tartışma

6. Madde: MK ve Genel Sekreter istemese de, parti çoğunluğu istemese de, partinin azınlığı açık tartışma isterse tartışma yine açılır.

Parti içinde azınlık görüşleri çoğunluk yapmanın mekanizmaları:

Geçtiğimiz dönemde özellikle bu konuda partimizde çok yanlış yapılmış, hep çoğunluğun dedikleri olmuştur. Bu gidişe bir dur demenin, azınlığın ezici kesimini partinin siyasi çizgisinde söz ve karar sahibi yapmanın zamanı gelmiştir. Bundan sonra, tüzüğün güvencesi altında şu mekanizmalar işletilecektir:
7. Madde: Merkez yayın organı, parti çoğunluğunun değil, her azınlığın ayrı ayrı görüşlerini yazmakla yükümlüdür.
8. Madde: Partinin tüm katlarında yöneticiler, o birimin en yüksek organı olan kongresinde en az oy alanlar arasından seçilir.
9. Madde: Azınlık görüşler, iki yılda çoğunluk durumuna gelmezse azınlığın görüşleri partinin siyasi çizgisi olarak kabul olunur ve halkın onayına sunulur.

Genel Sekreter

10. Madde: Genel Sekreter, MK'ya, parti üye ve sempatizanlarımıza, halkımıza sormadan konuşamaz. Konuşursa disiplin cezası görür. Genel Sekreter, konuşmadığı durumlarda veya halkın onayını alarak konuştuğu durumlarda moral baskı yapmamak için çok dikkatli davranmalıdır.
11. Madde: Genel Sekreter yazı yazarken de 10. maddedeki gibi davranmak zorundadır.

Ara d¨nemde dem kratik haklar kavgası

Yoldaşımızın 10 Eylük konuşmasını içeren *Faşizmin Çözülüşü*'nü Eşgüdüm Komitesi'nin onaylamasıyla bu görüşler partimizin resmi görüşleri de oldu. Bugün Türkiye'de faşizm yok. Gericiliğin egemen olduğu bir ara dönem yaşıyoruz. Bu ara dönemde gericilik de çözülüyor. Dönemin uzunluğu, kısalığı, yönü sınıf savaşına bağlıdır.

Ara dönem kendi içinde yoğun bir kavganın da geçeceği bir dönem. İşler hangi yöne giderse gitsin — ya Türkiye tipi demokrasi, ya faşizm, veya her iki almaşığı da içinde taşıyan devrimci durumun yeniden doğması — kavganın odaklaştığı nokta *demokrasi* kavgasıdır.

Demokrasi kavgasının kendisi sosyalizmi doğrudan hedeflemez. Ama bugünkü dünyamızda, hele Türkiye gibi ülkelerde gerçek bir demokrasi için yürütülecek kavga ancak ve ancak sosyalizme açılacak bir devrimle mümkündür. Yoksa elde edilecek kazanımlar kalıcı olmaz, genişletilip, zenginleştirilemez ve tekrar geriye dönülür. İşte ara dönemde demokratik haklar için yürütülecek kavganın asıl önemi buradan gelir.

Türkiye toplumu Batı tipi burjuva demokrasisini yaşamamış bir toplumdur. Bunun önemli nedeni Türkiye'nin dünya kapitalizmi içinde tuttuğu yerdir. Başka nedenler de sayılabilir. Örneğin tarihsel, ulusal özelliklerinden vb. gelen, devlete, devlet otoritesine bağlılık gibi.

Ama şunu da görmek gerekir. Türkiye toplumu da hızla gelişiyor. 1950'lerden bu yana toplum sürekli kaynıyor, alt-üst oluyor. Kapitalizmin çarpık gelişmesi ve onun doğurduğu sorunlar bir yana ülkede güçlü bir işçi sınıfı doğdu. Ülke on yıldan fazla devrimci durumu yaşadı. Öte yandan bilim ve teknolojinin dev boyutlara ulaştığı dünyamızdaki gelişmeler Türkiye'yi de süratle etkiliyor. Bu ilerlemenin etkileri gazeteler, radyo, TV, videolar aracılığıyla kısa sürede evlere girebiliyor. Bunların da etkilerini unutmamak gerekiyor.

Türkiye toplumunun tarihsel-ulusal özelliklerinden, devlete, devlet otoritesine bağlılıktan vb. bahsettik. Ama aynı toplum süratle bu değer yargılarını yıkıyor. Yeni arayışlar içinde. Yıllardır yönetici sınıf tarafından gaspedilen demokratik hak ve özgürlüklerine sahip olmak istiyor. Bir açıdan toplum, "bunlar olmazsa olmaz"a doğru ilerliyor.

1980'de gelen faşizm örgütsüz halk yığınlarının bileğinin gücü ile sağladığı en temel haklarını, iki yıllık bir süre için de olsa, zorla geri aldı. Ama halkta biriken öfkenin bir patlamaya dönüşebileceği korkusu, egemen sınıfın dayattığı faşizmin ancak iki yıl dayanabilmesini getirdi ve iktidar bloku parçalandı, faşizm çözüldü. Faşizmin yerini antidemokratik, baskıcı, gerici bir rejim aldı ve bugün çözülmekte olan bu rejimdir. Bugün böyle bir ara dönem yaşıyoruz. Bu dönemin ömrünü ve yönünü belirleyecek olan da faşizmin gaspettiği hak ve özgürlüklerin geri alınması ve daha da genişletilmesi için verilecek kavgadır, bu kavganın şiddetidir. Bugün bu kavga pekçok alanda yavaş yavaş, sokağa dökülmeden yürüyor.

Demokratik haklar denince neleri anlıyoruz? Pekçok- şey sayılabilir. İnsanın yaşama ve düşünce (ve düşündüklerini serbestçe söyleyip, yazabilme) özgürlüğünden siyasal örgütlenme özgürlüğüne, sivil toplumun örgütlenmesine dek uzanır. Bireyin insanca yaşam hakkının, toplumun demokratik örgütlenmesiyle üst üste düştüğü gerçeğinin yığınlar tarafından görülmeye başlanmasıyla bu savaşım giderek toplumun değişik emekçi sınıf ve katmanlarını kucaklamaya, sınıf savaşımının değişik biçimlerine bürünmeye başlar. Toplum içinde, grevli-toplu sözleşmeli sendikal mücadeleden siyasal örgütlenmeye, basın özgürlüğü, özerk demokratik üniversite kavgasından, gecekondu, kanalizasyon sorununa karşı verilen savaşıma kadar değişik şekillerde ete-kemiğe bürünür.

Bugün Türkiye'de en başta fabrikalar kaynıyor. İşçiler arasında ücretlerin düşüklüğü, grev hakkı üzerine konan yasaklar vb. konularda ateşli tartışmalar oluyor. YHK'nın kaldırılması, çalışma yasalarının değiştirilmesi konusunda işçi sınıfının basıncı artıyor. İki küçük grev hâlâ sürüyor ve sempati uyandırıyor. Alınan grev kararları var. Toplu sözleşmeler çıkmaza giriyor. Sendikacılar, çeşitli istemlerin yanısıra, işçi haklarına getirilen baskıları sürekli dile getiriyor, bunları değiştireceğiz diye kafa tutmaya başlıyorlar. Memurlara yapılan sözde zam haberleri bu kesimdeki öfkeyi arttırmaktan başka bir işe yaramıyor. Sıradan işçiler, memurlar bile enflasyon oranını, zamları kağıt kaleme vurup devletin halkla nasıl alay ettiğini hemen gösteriyorlar. Okullarda öğretim görevlileri kimi zaman imalarla, kimi zaman da açıkça üniversitelerde bilimsel çalışmanın nasıl kaldırıldığını, üniversitelerde başarıyı yükselttik diyenlerin sahtekarlık yaptığını öğrencilere anlatıyorlar. Üniversiteler kaynıyor. Bütün bunlar eğer toplumsal muhalefetin yükselişini yansıtmıyorsa neyi anlatıyor? Bugün resmi otoriteler tarafından atanan üniversite kurulları bile kendi koydukları kuralları pratikte uygulayamaz hale geliyorlar.

Türkiye'de gericilik de çözülüyor. Hem de yoldaşımızın deyimiyle "hiç de yavaş olmayan bir hızla." Bugün ara dönemde yürüyen kavga da aslında bunun kavgasıdır. Demokrasi kavgasıdır.

Başta, bugün hâlâ devlet içinde önemli bir etkinliği olan faşist klik olmak üzere faşizm yanlıları, demokratik hakların verilmesine karşıdır. Evren açıkça anayasayı deldirtmem diyor. Siyasal affa karşı. Grevlerden ölesiye korkuyor. Özellikle Türkiye gibi ülkelerde demokrasi kavgasının devrim savaşımıyla bütünleşerek sosyalizme varmasının çok olası olduğunu biliyor. Halkın en temel hak ve özgürlüklerine karşıdır. Bugün devlet kadrolarına pekçok faşist doldurulmaktadır. Ama bunlar Türkiye'de faşizmin var olduğunu göstermez. Faşizm tehlikesini anlatır. Faşistlerin konumlarını kolayca bırakmak istemediklerini ve yeniden faşizmi getirme isteklerini anlatır.

Bugün başta liberaller olmak üzere burjuvazinin bir kesimi demokratik hak ve özgürlüklerin "Türkiye tipi" bir demokrasi çerçevesi içinde verilmesinden yanadır. Bu kesimler nesnel ortamı görüyor. İşler patlamaya doğru giderse, bunu sistem yıkılmadan nasıl durdurabilir ve kendi çizdikleri çerçeve içinde tutabilir hesabı içindedirler. Örneğin tekellerin sözcülerinden Sakıp Sabancı, (kendisinin sosyal demokrat olduğunu söylüyor) "babam bana işçilere karşı elin açık olsun derdi" gibi sözler edip duruyor. "İşçi işverenin, işveren de işçinin avukatlığını yapmalı" diyor. "İşçi daha iyi yaşamalı, yoksa hiç arzu etmediğimiz tehlikelerle karşılaşırız" diyor. Patlama tehlikesine işaret ediyor.

Dün en azından sessiz kalarak faşizme destek veren sosyal demokratlar bugün asıl olarak devrimden korktukları için demokratik hakların bir ölçüde genişletilmesinden yanalar. SODEP'in tavrı, bir türlü kurulamayan DESOP'un yanaşımı bu düzeyde. Toplumdaki sola kayışın ve kendilerinin "sol" konumlarının hızla eskidiğinin farkındalar. Kapitalizm çerçevesi içinde çözümler arıyorlar.

Öte yandan kapitalizmin kendisi de, uzun dönemde, sistem olarak yaşayabilmesi için, güdük de olsa demokratik işleyişlerin en azından kısmen uygulanmasını gerektiren bir sistemdir. Kapitalizmin mantığında varolan bu gerçekliği göremeyen devrimci kesimlerin, bugün Türkiye'de hâlâ faşizm vardır diyerek liberal burjuvaziye nasıl bir *kahramanlık* görevi yüklediklerini belirtmek isteriz.

Ara dönemde demokratik haklar için savaşımda bizi oportünist ve reformistlerden ayıran, en temel nokta, kuşkusuz, demokratik haklar için savaşımı devrim savaşına bağlamak anlayışımızdır. Bugün toplumda yaygın olarak istenen köklü demokratik hakların Türkiye gibi bir ülkede devrim sorunu olduğu sürekli bilince çıkarılmalıdır. Toplumda biriken ve herkesi açık tavır almaya gün geçtikçe zorlayan itici güç bir noktada patlayacaktır. Bu noktada bize düzen görev, iyi bir öncü olduğumuzu gösterebilmektir. Sınıf kavgasını işçi sınıfının hegemonyasında sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimiyle birleştirebilmektir. Yığınları kazanmayla devrim kavgası arasında zorunlu bir bağ vardır. Ara dönemde *demokratik haklar sorunu*, herkesin kendi açısından yürüteceği kavganın odak noktasıdır.

T. Çoker, İstanbul

Hergün küçük küçük olaylar oluyor

Selam Yoldaşlar,

Sizlere Ankara'da olup bitenleri haber vermek istiyoruz. Bugünlerde ortamın hareketliliği gözle görülür bir biçimde artıyor. Önce ODTÜ'de olanlardan başlayalım. Geçenlerde ODTÜ'de bir pullama yapıldı. Pullarda imza yoktu. Yemeklerin boykot edilmesi, harçların ödenmemesi öneriliyordu. Aynı zamanda yurtlarda oda oda gezip bu işi savunanlar da olmuş. Sonuçta bu insanlardan 16-17 kişi içeri alınmışlar.

Yemek boykotuna katılım oldukça iyi düzeyde. Harçların ödenmemesine gelince, bu konuda kesin bir veri elde etmek oldukça zor. Çünkü kimin ödeyip kimin ödemediğini tek tek saptamak olanaksız. Ama okul yönetimi bu konuda daha önce tanıdığı süreyi 15 gün uzatmış.

Olayların gelişimi konusunda ODTÜ'den sonra ikinci sırayı Siyasal alıyor. Siyasal'da okuyan bir arkadaş okulu barut fıçısına benzetiyor, her an patlayabilir diyor. Siyasal'da da yemek boykotu ve harçların ödenmemesi önerilmiş. Ama bunun hangi yolla kitleye duyurulduğunu öğrenemedik. Bu arada harçları ödemeyeceklerini, ya da ona benzer şeyleri anlatan dilekçeler veren 16 kişi içeri alınmış. Bunlardan üçünü 3 gün sonra bırakmışlar. Diğer 13 kişi şu an ne durumda bilmiyoruz.

Hacettepe'de de bir yemek boykotu yapıldı. Özellikle kent içindeki kampusta, akşamları yurt öğrencileri çok iyi bir katılım sağlamışlar. Beytepe'deki kız yurtlarından 2 kız öğrenci içeri alınmış. Bu arada Hacettepe'de de harçların ödenme süresi 15 gün uzatılmış. Olayların belli başlı okullarda pıtırak gibi birbirinin peşi sıra patlak vermesi, havanın iyice değiştiğini gösteriyor. Ayrıca Beytepe konusunda eklenmesi gereken bir diğer şey de, faşistlerin ve dincilerin propaganda çalışmalarının gözle görülür düzeye ulaştığıdır.

İlgi çekici bir diğer olay da, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi öğrencilerinin kaldığı bir kız yurdunda, bundan 1 yıl önce yapılan bir yemek boykotunda ortada fazlaca boy gösterdiği söylenen iki kızın, şu günlerde, o olaydan dolayı içeri alınmış olmasıdır.

Ortamın hareketliliği kent içinde de oldukça hissedilir düzeyde. Hemen hergün "şurada şöyle olmuş" gibisinden söylentiler çıkıyor. Örneğin, 26 Kasım akşamı Ulus'ta bazı olaylar olmuş ve bir polis öldürülmüş. Aynı gece Abidinpaşa girişi ve Dikimevi'nde Çevik Kuvvetler'in de katıldığı çok sıkı aramalar yapılmış.

Son olarak, söyleyen insan "biraz fazla mı uçuyordu acaba" kuşkusuna kapıldığım bir olay aktaracağım. Radyoevi civarında 100-200 kişilik kalabalık bir gurubun ortasına dalan bir polis minibüsü 6-7 kişiyi tutuklamış. Kalabalık liseden çıkan öğrencilere benziyormuş. Eğer doğruysa, olayların liselere kadar indiğini düşünüyoruz. Hepinize yoldaşça selamlar.

Utku İMG, Ankara

Bir kez daha kandırmaları çok zordur

Son günlerde burjuva basında, özellikle de *Milliyet* gazetesinde, Evren ve Özal'ın sorumluluk ve yetki alanlarını birbirinden ayırma yolunda bir çaba gözleniyor. *Milliyet*'te "Uyumlu bir ikili" ya da "Uyumlu bir işbölümü" vb. başlıklarla verilen bu yazılarda, Evren'in devlet ve güvenlik işlerini, Özal'ın ise ekonomik işleri üstlendiği vurgulanıyor.

Bu "işbölümü" kuşkusuz bir yönüyle gerçektir ancak benim bu yazımda üzerinde durmak istediğim nokta, burjuva basınının bu "işbölümü"nü gerçeğin ötesinde abartarak kullanırken neyi amaçladığıdır.

Devlet ve güvenlik işlerini Evren'e, ekonomik işleri de Özal'a yükleyen bu yazıların temel amacı taraflardan birinden birini aklamaya açık kapı bırakmaktır. Bu yazılara göre, bozuk ekonomik durumun, yığınların içinde bulunduğu sefaletin, işsizliğin vb. sorumlusu Evren değildir. Çünkü bu işlere o "bakmamaktadır". Tersine bir mantık işletirsek, baskılardan, tutuklamalardan, idamlardan vb. Özal sorumlu değildir!

Bu hedef şaşırtmaca taktiği, burjuvazinin egemen sınıf olarak zayıf noktalarını açığa vuran bir taktiktir. Bizim bu zayıf noktalara daha da yüklenmemiz gerekiyor.

Bir işçi aristokrasisi yaratarak mücadelenin temel gücünü yozlaştırabilmek için öyle her kapitalist ülkenin harcı değildir. Hele Türkiye gibi emperyalistleşememiş ve bunu becerebilmesi için yığınla engel aşması gereken bir ülke için olanaksızdır. Burjuvazi de bunun bilincinde. Öte yandan halk yığınları önünde kötü olan durumları, kendi aralarındaki ilişkiler açısından da pek parlak değil. Bu yüzden işler daha da kötü giderse harcayabilecekleri "kötü", "beceriksiz", "sorumlu adam" yaratmak gerekiyor. Ancak bunu öyle bir şekilde yapacaklar ki "adam" harcanacak, sistem kalacak. Hem de "kötü adamdan" arınmış görünümde!

Burada bizlere çok iş düşüyor. Bir kere Özal'la Evren arasında yapılan ayrımdan birinden birini aklayarak çıkma taktiğini sergilemeliyiz. "Kötülük"lerin Evrenlerin, Özalların da ötesinde kapitalizmden kaynaklandığını, kapitalist erk yıkılmadan Türkiye'nin huzura kavuşamayacağını göstermeliyiz. İşçi sınıfımıza, Kürt-Türk tüm Türkiye halkına dayatılan cehennem hayatı yığınlar arasında öylesine derin bir öfke yaratmıştır ki, bir-iki "kötü" adam "harcayarak" bu işten sıyrılabileceklerini sanmasınlar. İşçi sınıfımız, halkımız sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirerek burjuva erki devirecek "tüm sorumlulardan" toptan hesap soracaktır.

Hasan Kıvırcık, Ankara

İŞÇİNİN SESİ

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbın!

ÇEK-AL

Demokrasi için tek yol devrim!
Yıl:11, Sayı: 273, 24 Aralık 1984

İBRET BELGELERİ

Vural D. yandaşlarının poliste ya da mahkemede verdikleri bazı ifadeleri yayınlıyoruz. Değil komünist partisinde ya da çevresinde, genel sol harekette yer alanlar açısından bile yüz karası oluşturması gereken bu ifadeler, Vural D.'nin sözde "parti içi" muhalefetinin parti düşmanı özünü en çıplak bir biçimde sergilemektedir. Bu ifadeleri şu bu kişi vermiş olabilir ama kuşkusuz baş sorumluluğunu bu kişilerin lideri Vural D. taşımaktadır.

1. Bu ifadelerin ihbar yönüyle ilişkin olarak poliste şaşkınlıkla gerçeklerin dökülüvermesi gibi hiçbir masum gerekçe söz konusu değildir. İfadelerde gerçek dışı, yalan, tutarsız ve bilinçli söylendiği belli birçok nokta vardır. Bilinçli ihbar söz konusudur.

2. Gerçeklerin dökülüvermesi, ifadelerin yalnızca ideolojik içeriğiyle ilişkin olarak gözlenebiliyor. Bu kişilerin *İşçinin Sesi*'yle ideolojik-siyasal ilişkilerini çoktan kestiklerini kendi ağızlarından öğreniyoruz.

3. Vural D. "İşçinin Sesi nereye gidiyor" broşüründe şöyle diyordu: "Bunlar üstelik polisteki ifadelerinde — saldırıya uğrayan yoldaşlardan davacı oluyor ve isim veriyorlar. Biz ise saldırıya uğrayanlara, ifade verirken saldırganları tanımadıklarını söylemelerini istiyoruz. İşkenceye uğrayan yoldaş, yediği yumruklardan gözleri kapandığı için vuranları göremediğini söylüyor. İhbarcı kim? İfadeler tamamlanınca tüm bunları da sergilemek boynumuzun borcu olsun!"

Vural D.'nin sorduğu soru yanıtlandı ancak onun boynu borçlu kaldı. İhbarcının kim olduğunu o değil biz sergilemiş olduk. Aynı zamanda Vural D.'nin nasıl yalan suçlamalar yapabildiği de bir kez daha sergilenmiş oldu.

4. Vural D. yine aynı broşürde şöyle diyordu: "İçerideki yoldaşlardan kimsenin davacı olmaması ve isim verilmemesi yönünde tüm yoldaşları, hatta uzak sempatizanları uyardık."

Vural D.'nin en yakın yandaşı, yalnızca ihbar yönüyle en düzeysiz değil aynı zamanda düpedüz anti-komünist bir ifade vermiştir. Ve üstelik bu ifade olaydan tam 5 gün sonra, verilmiştir. Vural D., verilmiş ifadelerin geri alınacağını söyledikten de sonra verilmiştir. Açıktır ki karşımızda yalan, ihbar ve partiye ideolojik-siyasal-örgütsel düşmanlık el ele duruyor.

Bu ifadeler birer ibret belgesidir. Zaten bunları son olaylarda ihbarcının kim olduğunu kanıtlamak için değil, ihbarcılığın nasıl olduğunu örneklemek ve devrimci hareketin deneyimini zenginleştirmek için basıyoruz.

Olay günü verilen ifadeler

F.U.E.'nin ifadesi

Mannheim
Kriminal Polis 19.10.1984

Bekar, öğrenci F.U.E.'nin polis merkezinde verdiği ifade:
İki yıldır Köln'de oturuyorum. Daha önce Mannheim'de, 1980'den beri üniversite öğrencisiydim. Bir öğrenci olduğum için doğal olarak siyasetle ilgileni-rim. *İşçinin Sesi* gurubundanım ve yerel örgüt MTİB üyesiyim. Aşağı-yukarı iki yıl önce ideolojik nedenlerle bir ayrılık başgösterdi ve aralarında K.E., A.Ö. ve M.A.'nın da bulunduğu Mannheim'daki arkadaşlarla "Londra gurubu"na katıldık.

Bir "muhalif"in bilinç düzeyi

O zamandan bu yana iki yıldır "İşçinin Sesi gurubu" ile "Londra gurubu" arasında sürekli tartışmalar oluyordu. Şöyle söylemek istiyorum ki, ben Mannheim'daki MTİB gurubuna sempati duyuyorum. TKP (Türkiye Komünist Partisi) "Londra gurubunu" şiddetli bir şekilde etkiliyor ve aynı etkiyi bizim guruba da yapmak istiyor. Bu yüzden iki yıldır tartışma oluyor.

O zamandan bu yana iki yıldır *"İşçinin Sesi* gurubu" ile "Londra gurubu" arasında sürekli tartışmalar oluyordu. Şöyle söylemek istiyorum ki, ben Mannheim'daki MTİB gurubuna sempati duyuyorum. TKP (Türkiye Komünist Partisi) "Londra gurubunu" şiddetli bir şekilde etkiliyor ve aynı etkiyi bizim guruba da yapmak istiyor. Bu yüzden iki yıldır tartışma oluyor.

17.10.1984 Çarşamba gününden beri Mannheim'dayım. Bugün (19.10.1984) saat 1 civarında MTİB binasına gittim. Benimle birlikte K.E., üç yaşındaki çocuğu ve A.Ö. vardı. Ön kapı kapalı olduğu için içeri giremedik. Binada çok kişinin olduğu belli oluyordu. İçerdekiler bizi görmüş olmalılar ki kapıyı açtılar. Kapıyı açanın adı "..." idi. Bunun asıl adı olup olmadığını bilmiyorum. Londra'dan geldiğini ve siyasal olarak aktif olduğunu biliyorum.

Biz üçümüz içeri girer girmez ... şöyle dedi: "Durun, burada parti disiplini var, üstünüzü arayacağız". En sonunda üstümüzü aradılar. Arama Londra gurubunun üç üyesince yapıldı. İsimleri şöyle: Paris'ten ..., Londra'dan ... ve .... Üçünün de polis tarafından tutuklandığını biliyorum. Yine Londra'dan kısa boylu, gözlüklü, yağmurluğu olan ve güzel Türkçe konuşan bir kadın K.E.'e şöyle dedi: "Siz parti düşmanısınız". E. şöyle cevapladı: "Artık buradaki hiçbir kimseyle bir ilişkim yok, niye sizin düşmanınız olayım."

İçeri girdiğimizde şöyle bir manzarayla karşılaştık:
Ortadaki bir iskemlede M.A. oturuyordu: Etrafında yarım daire biçiminde sandalyelerde ve yerde oturanlar vardı. Bazıları da M.A.'nın arkasında duruyorlardı. M.A., "sorguya çekiliyordu". Sorulara cevap vermek zorundaydı. Yüzünde yaralar olduğunu gördüm. Örneğin alnında çizikler vardı. Bir sandalyeye oturup oturamayacağımı sorduğumda bizlerin (E., Ö. ve ben) sorguya çekileceğimizi söylediler. Londra gurubunun konspirasyon kurallarına uymamakla suçlanıyorduk. Bu yüzden, iç meseleler üstüne sorguya çekilecektik. "..." adındaki arkadaşa döndüm. (Soyadını bilmiyorum, "..."nın kardeşidir.) O anda ...'nın "vurun" dediğini duydum. Bundan sonra şiddetli bir kavga başladı. Tam olarak kimin kime vurduğunu anlayamadım. K.E., hemen "polis çağırın" diye bağırdı. Ben çağırmak istedim ama hemen beni tuttular.

Ben dövülmedim, yalnızca ... bana tekme attı. Sandalyelerle dövdüler. Bıçak görmedim. Dövenlerden şunları hatırlıyorum: ..., ..., ..., ..., ..., ... Frankfurt'tan gelenlerin dövdüğünü görmedim. Uzun boylu, sarışın ...'nın da dövenler arasında olduğunu ekleyeyim. Bu sonuncusu Hamburg'dandır. Frankfurt gurubundaki iki kadının — ki onları polis merkezinde gördüm — kavgaya katılmadığını söyleyeyim.

Bu iki kadından biri Avusturyalıdır. Ötekisinin adı ...'dır. K.E.'den duyduğuma göre ...'nın erkek arkadaşı ... de kavgaya katılmış.

Okudu, kabul etti
g.w.o. ve imzaladı
Fischer, KOK F.U.E.

Mannheim
Kriminal Polis 19.10.1984

Tanık, bekar öğrenci F.U.E.'nin ifadesi:
Şimdi önümde Kriminal Polis'in gösterdiği Hamburg Türkiyeli İlericiler Birliği'nin 14 üyelik kartı var.

Kartlardaki resimlerin yardımıyla 19.10.1984 günü MTİB binasında çıkan kavgada dayak atanlar olarak aşağıdaki isimleri hiç şüpheye yer bırakmayacak şekilde teşhis ediyorum: ..., ..., ... ve .... kardeşleri ve ...'yı kişisel olarak tanıyorum. ..., Hamburg'dandır ve uzaktan tanırım.

Okudu, kabul etti
g.w.o. ve imzaladı
Wirth, KKM F.U.E.

M.A.'nin ifadesi

Mannheim
Kriminal Polis 19.10.1984

Bekar öğrenci M.A.'ın ifadesi:
18.10.1984 Perşembe günü T.G. isimli arkadaşımla Mannheim'a K.E. isimli arkadaşımızı ziyarete geldik. Ziyaret sırasında, 19.10. 1984 günü saat 2'de Türk Kulübü'nde bir seminer olacağını öğrendik.

Soru: Türk derneğinin adını biliyor musun?

Cevap: Hayır.

Türk kulübündeki seminer faşizmin çözülüşüne ilişkin bir kitap üstüneydi. 19.10.84 günü saat 1.45 sularında Köln'den bir arkadaşım (T.G.) ve Mannheim'dan bir başka Türk S. ile Türk Kulübüne girdik. Binaya girdikten sonra ... isimli bir Türk tarafından toplantıya katılamayacağımız söylendi. Nedenini sorduğumuzda, Mannheim'dan olmadığımız ve kulüp üyesi bulunmadığımız için dendi. Şunu da eklemeliyim ki bu konuşmalar olurken ... bizi arka bahçeye çıkardı. Üç dakika kadar tartıştıktan sonra ..., yola bakan toplantı odasına gitti. O gittikten sonra ... isimli bir başka Türk geldi. Bize gözcülükle görevli olduğunu, bahçeyi terketmememizi söyledi. Daha sonra ... bahçeden binaya açılan kapıyı kitledi.

Soru: ... ya da ... sizi neden bahçede tuttuklarını söylediler mi?

Cevap: Hayır, bu iki "beyefendi" bir açıklama gereğini duymadılar, yalnızca bahçede beklemek zorunda olduğumuzu söylediler.

Soru üzerine: Bahçe 16 metrekare kadardır. ...'ın kapıyı kilitlemesinden sonra bizim için çıkış yolu kalmamıştı.

Soru üzerine: Arkadaşım T.G. ve ben, irademiz dışında ama zor kullanılmadan bahçede tutulduk. S., Mannheim gurubuna bağlı olduğu için binada kalabildi. Ben ve arkadaşım bahçede dururken Türk Kulübü'nün binasından gelen tartışma seslerine tanık olduk. Tartışma gittikçe hararetlendi. Bunun üstüne, Türk Kulübü'nün içinin görülebildiği bir pencereden baktım. Pencereden toplantı odasının ortasında oturan biri olduğunu ve onun etrafında çok sayıda kişinin durduğunu gördüm. Daha sonra gözüme şöyle tarif edebileceğim bir kişi çarptı: Erkek, 35-40 yaşlarında, oturuyor olduğu için boyunu söyleyemem, normal kısa kesilmiş sarışın saçlı, büyük burunlu. Elbiselerini hatırlayamıyorum. Anladığım kadarıyla direktifleri bu tarif ettiğim sarışın adam veriyordu. Bu kişi, oturan adamı "piç, niye böyle yaptın" diye suçluyordu. Oturan kişi daha cevap veremeden sarışın adam "vurun" diye emir verdi. Bunun üstüne, 20 yaşlarında biri — eğer yüzleştirilirsek teşhis edebileceğimi söyleyebilirim — suçlama yapılan adama tekme-tokat girişti. Adam yere düştü kaldırdılar ve yeniden dövüldü. Bu, birkaç defa tekrarlandı. Baktığım yerden heryeri iyice göremiyordum. Bu yüzden, kaç kişinin dayak attığını kesinlikle söyleyemem. Her defasında farklı yerlere düşüp oradan kaldırılarak dövüldüğüne göre birkaç kişinin dayak attığını sanıyorum. Ben orada biraz önce söylediğim 20 yaşlarındaki suçluyu gördüm.

Daha önceden tanıdığım K.E. ve U. isimli Türk'ün içeri girmesiyle bu eylem kesildi. Onlar içeri girince vurun emrini veren sarışın kişi onların aranmasını emretti. Hemen 3-4 kişi K. ve U.'ya yaklaşıp aramak istedi. İtiş-kakış oldu. Sarışın kişinin kavgaya katılıp katılmadığı üstüne birşey söyleyemem. Kavga sırasında yukarıdan aşağı inen baston ve sandalyeler gördüm. Hemen ardından ağlama sesleri duydum.

Soru üzerine: Baston ve sandalyeyle kimin dövdüğünü bilemiyorum. Bütün bildiğim, ince, uzun boylu, koyu saçlı biriyle 25 yaşlarında iri yapılı kıvırcık sarı saçlı biri kavgaya katılmıştı. Bu iki kişiyi yüzleştirilirsem teşhis ederim. Fiziksel kavganın ne kadar sürdüğünü söyleyemem. Sanıyorum ki, üç-dört dakika sürdü.

Kavga, K.'nın polis memurlarıyla birlikte aniden binaya girmesiyle sona erdi. K. içeri girerken "işte beni döven bunlardı" gibi birşey söyledi. Polisler kavgayı durdurdu. Polisler kavgayla uğraşırken kavgaya katılan ... ve iri yapılı sarışın kişi bahçeye gelip kilidi açtılar. ... elinde hâlâ 40 cm kadar bir sopa tutuyordu. Sopanın kırılmış olduğunu söylemeliyim. Bu kavgadan mı oldu bilmiyorum. Kapıyı açanın ... olduğunu söyledim, bu doğru değil. Kapıyı açan tarif edemeyeceğim üçüncü bir kişi idi. Burada sözlerimi tekrar düzelteyim. Kapı açıldıktan ve biz bahçeden çıktıktan sonra ... ve iri yapılı, kıvırcık sarışın saçlı kişiyi toplantı odasıyla bahçe arasındaki mutfakta gördüm. ...'nın elinde sopanın yanısıra bir de baston vardı. Bu iki kişinin mutfakta bu sopalara ne yaptıklarını göremedim.

Bir polis memuru adımı ve adresimi aldıktan sonra orayı terkedebildim. Daha sonra, Mannheim polis merkezine kendimi tanık olarak önerdim. Şimdilik verecek daha fazla bilgim yok.

Görüşme zaptının tümünü okudum ve benim olmayan formülasyonlara kadar hepsiyle mutabıkım.

Okudu, kabul etti
geschlossen: ve imzaladı
Fitzgerald, KHM M.A.

S.S.'nin ifadesi

Mannheim
Kriminal Polis 19.10.1984

Evli işçi S.S. tanık olarak aşağıdakileri söyledi:
19.10.1984 günü saat 2 sularında, Seckenheim'dan gelerek "Mannheim *İşçinin Sesi*" örgütüne gittim. Tam adresini bilmiyorum ama polis karakolunun tam karşısındadır. Oraya gidip geliyordum. Aslında orada evinin duvar kağıtlarını yapacağımız bir arkadaşla buluşmak istiyordum. Arkadaşın adı A.Ö. Jungbusch'da yaşar. Tam olarak nerede oturduğunu bilmiyorum. Birbirimizi köyümüzden tanırız.

Binanın kapısını açar açmaz havanın elektrikli olduğunu anladım. Normal olarak 20 civarında insanın olması gereken bu yerde aşağı-yukarı 30-40 kişi vardı. İnsanlar karşı karşıya gelmişlerdi ve kavga patlayacağını hissettim. Öyle ki, ben içeri girer girmez kapının yanında duran iki kişi kapıyı kapattılar. Oradaki 5-6 kişiyi tanıyorum. İsimlerini bilmem, göz aşinalığım var. 28 yaşlarında biri bana Türkçe olarak sandalyeye oturmamı söyledi. Bir bacağı topallıyordu ve bir bastonu vardı. O da oturdu. Benim yerim kapının solundaydı.

Masada Mannheim'dan tanımadığım biri, birkaç kişiyle birlikte oturuyordu. Anahtarın kimde olduğunu sordu. 29 yaşlarında, uzun boylu, sarı-kızıl, kısa saçlı ve sarı bıyıklıydı. Görebildiğim kadarıyla kırmızı deri bir ceket giyiyordu. Kimseden ses çıkmayınca anahtarı zorla alacağını söyledi. Kısa bir tartışmadan sonra, uzaktan tanıdığım bir genç, kırmızı deri ceketli adama anahtarı verdi. Anahtar, kapıdaki adamlardan birine iletildi ama kapı kilitlenmedi. Daha sonra, kırmızı deri ceketlinin yanında oturan biriyle M.A. arasında tartışma başladı. Bu öteki adam, 23 yaşlarında, 1.76 boyunda, güçlü, koyu kısa saçlı, sakalsız biriydi. Giyimini hatırlamıyorum. Tartışmanın ne üstüne olduğunu anlayamadım. M.A.'nın yere düşünceye kadar tekme-tokat dövüldüğünü gördüm. Daha önce tarif ettiğim adam tek başına dövüyordu. M.A. yere düşünce iki kişi yerden kaldırdı ve o adam dövmeye devam etti. İşte bu anda, K.E. ile arkadaşım A.Ö. ve hemen arkalarından beş kişi içeri girdi. İkisi de kapıda arandıktan sonra benim tarafıma itildiler. Onlar meselenin ne olduğunu sordular. Kırmızı ceketli kişi, ikisiyle görülecek bir hesap olduğunu söyledi. Kapıdan 5-6 adam, K.E., A.Ö. ve M.A.'nın üstüne yürüyüp dövdüler. Bu üçünün yanısıra adını bilmediğim biri daha dövüldü. Ben işe karışmadım. Tanımadığım biri beni mutfağa doğru çekti.

Soru üzerine: Yalnızca en başında sağ koluma sopayla vuruldu ama aslında A.Ö.'ye vurulmak istenmişti. Davacı değilim çünkü kazayla oldu.

Soru üzerine: Hayır korkmuyorum çünkü bütün bu hikayenin benimle bir ilgisi yok.

Soru üzerine: Bana oturmamı söyleyen adam dışında varolan kimsenin elinde sopa ya da benzeri birşey yoktu. Ama kavga başlayınca sandalyeler parçalandı ve sandalyelerin ayaklarıyla birbirlerine vurmaya başladılar. Ceketimdeki ve gömleğimdeki kan A.'dan

bulaştı. O kavga sırasında yanımdaydı ve elinde sandalye ayağı ve sopa olan 4 kişi tarafından dövüldü. Bu adamları ilk kez bugün gördüm ve onları tarif edemem. A.Ö.'nin çevresinde olduğu gibi, K.E., M.A. ve tanımadığım dördüncü kişinin de çevresinde bir daire oluşturulmuştu. Her dairede 5 kişi kurbanları dövüyordu.

Soru üzerine: Olay bende, kurbanlara yalnızca bir ders verme girişimi gibi bir izlenim bırakmadı. Benim izlenimime göre birini ya da ötekini ölesiye kadar dövmek kabul edilmişti. Eğer insan yalnızca cezalandırmak istese yumruğuyla vurur, insanlara sandalye bacağıyla vurmaz.

Soru üzerine: Çok korktuğum ve koluma bir darbe yediğim doğrudur ama yine de cezalandırılmalarını istemiyorum.

Soru üzerine: Hatırladığım kadarıyla olay 10-15 dakika sürdü. Yani, K.E. ve A.Ö. içeri girdikten sonra demek istiyorum. Kapı tutulduğu için dışarı çıkmak mümkün değildi. Kavga yani dört kurbanın dövülmesi, ancak polisin gelmesiyle bitti. Bu dördünün dövülmesini durdurmak için ufak-tefek kavgalar da oldu ama bunlar güçler dengesi yüzünden başarısızlığa mahkumdu.

Soru üzerine: Bence bu dört kişi cezalandırılmalıdır. Dahası, belliydi ki kulubün tahrip edilmesi de planlanmıştı. İçlerinde benim de olduğum öteki üyeleri dinleyen yoktu.

Soru üzerine: Dışarıdan gelen gurup içinde 4-5 kadın vardı. İkisi Almandı. Uzun masada, kırmızı deri ceketlinin yanında oturuyorlardı. Bana göre sağda oturuyorlardı. Hatırladığım kadarıyla ne sözle ne fiziksel olarak kavgaya katılmadılar. Fakat davranışlarından olayların gelişimini onayladıkları sonucunu çıkardım.

Soru üzerine: Polis gelince, bana göre 10-15 kadarı kaçtı. İçlerinde fikir lideri olarak davranan kırmızı deri ceketli de vardı.

Soru üzerine: Yöneticiye ismiyle hitap etmiş olmaları mümkündür. Fakat hatırlayamıyorum. Herkes onun emirlerine göre hareket ediyordu.

Bu gurup üstüne birşey söyleyemem. Yalnız Kamer'in bu gurubun İngiltere ve Frankfurt'tan geldiğini bağırdığını duydum. Başka söyleyecek sözüm yok.

Okudu, kabul etti
geschlossen: ve imzaladı
Scheck, KHK S.S.

Ek: Kulübe yalnızca zaman zaman gittiğimi vurgulamak istiyorum. Gidiş sebebim kişiseldi. Bir arkadaşımla buluşacaktım. Siyasetle ilgili değilim.

laydan üç gün sonra ver[illegible]en ifadeler

A.K.'nın mahkeme ifadesi

Mannheim
Kriminal Polis 22.10.1984

Bekar, işçi A.K.'nın ifadesi:

7 aydır Bochumer str. 14-16'da iltica için bekliyorum. İltica davam sırasında MTİB'le ilişkiye geçtim. Hemen hemen her gün MTİB binasında bulunurum. Dernek yönetiminde görevli değilim ama spor ve kültür faaliyetlerine bakarım. *"İşçinin Sesi"* etrafındakileri yeterince tanıyorum. 19.10.1984 Cuma günü saat 12'den sonra dernekteydim. O gün benim nöbet günümdü. Yani misafirlerle ilgileniyor, isteyenlere çay-kahve yapıyordum. O gün olacak olan tartışmadan haberim yoktu. Normal olarak böyle bir tartışmayı bilmeliydim. Şüphesiz çeşitli çalışma guruplarının tartışması olabilir ama böyle bir seminerciyle önceden planlanmış faşizmin tartışmasından haberim yoktu. Saat 12'de derneğin kapıları açıldı. Benden başka dört dernek üyesi daha vardı. Anahtarlar bendeydi. Mutat olduğu üzere çay ve öteki günlük hazırlıkları yaptık. Saat 1.30 civarında dördü kadın 14 kişi geldi. Kadınlardan birinin İngiltere'den olduğunu düşünüyorum.

İki kişi giriş kapısının iki yanına dikildi. Öteki iki kişi de mutfağa açılan kapıyı tuttular. Geri kalanlar bizim oturmamızı, bizimle tartışacaklarını söylediler. Daha sonraları derneğin bazı öteki üyeleri de geldiler. Gelenlere toplantı odasına gitmeleri emredildi. Dışardan gelenlerin bir tanesi açıkça fikir liderliği ediyordu. "..." diye çağırılıyor. Bu ismin doğru olup olmadığını bilmiyorum, muhtemelen takmadır.

Bu "..." bana gösterilen fotoğraflarda görünmüyor. Duyduğum kadarıyla o Londra'dan gelmiş. "Merkez"in ne olduğunu tam olarak söyleyemem. Londra'da olduğunu düşünüyorum. Bu kişilerin *"İşçinin Sesi"*nin en üst yönetiminden olduğu söylendi. "..."nın eşgali: Uzun boylu, 1.90m kadar var, açık sarışın saçlı. Daha fazlasını bilmiyorum.

M.'nin oturmasını ve konuşmasını emreden bu "..." idi. Niye bizim gurubun *"İşçinin Sesi"*nin direktiflerine uymadığı soruldu. Bir daha birlikte olunmayacağı söylendi. Bu sırada M. yere düşünceye kadar yumruklandı. Bu, daha biz hiç cevap vermeden oldu. Bu adamın adı "...". Asıl adı olup olmadığını bilmiyorum. Hamburg'dandır. ...'nın elinde, üstünde "HTİB" yazan bir sopa vardı. Sopayı önceleri saklamıştı. M. yerdeyken, ...'dan birkaç tekme yedi. M., bir tek ellerini yüzüne kapatarak kendini korumaya çalıştı. Sonra tekrar sandalyeye oturtuldu ve fikir liderince sorguya çekildi. Bu sorgulama sırasında sürekli olarak ...'dan dayak yedi. Bu aşağıyukarı yarım saat sürdü. Bir tek ... dövüyordu. Öteki dışardan gelenler yalnızca ayakta duruyorlardı.

Saat 2 sularında K.E. ve üç yaşındaki oğlu ve adını bilmediğim ama uzaktan tanıdığım iki Türk'le kapıdan içeri girdi. K.E. ve arkasındakiler hemen tutuldular. Aranacaklardı. K.E. direnmeye çalıştı, "ne oluyor ne istiyorsunuz" dedi. Bunun üzerine "...", "kes sesini, direktiflere uy" dedi. K.E. aranmaya karşı durmaya devam edince, "..." dövün çağrısını yaptı. Bu arada, K.E.'nin gelişinden iki dakika kadar sonra, dışardan gelenlerin 5 arkadaşı daha içeri girdi. Bunlar da Mannheim gurubundan değildi. Daha sonra anlaşıldı ki, bu beş kişi binanın dışında K.E.'nin gelişini gözetliyorlarmış.

"..."nın vurun çağrısı üstüne vahşi bir kavga başladı. Ortalık öyle karıştı ki, kimin kime ilk önce vurduğunu göremedim. İşte bu sırada, sopa kullanıldı. Dahası, odada sandalyeler uçuştu. Ben kendim "..." ve ...'dan dayak yedim. Kavganın sonunda önümde ...'yı gördüm. Kafama iki darbe geldi. Sanıyorum ki bunları ... yaptı. Fakat kesin olarak söyleyemem, çünkü yumrukların nereden geldiğini görmedim. Yalnızca ...'nın kavga pozisyonunda karşımda durduğunu hatırlıyorum.

Söylediğim gibi, kimin kimi dövdüğünü bilmiyorum çünkü o sıra darbelere karşı kendimi savunmakla meşguldüm. Fakat şunu kesinlikle söyleyebilirim ki, dışardan gelenlerin hepsi kavgaya girmişti. Kavga sırasında kadınlar geride durdular.

En sonunda polisin gelmesiyle kavga durdu. Polis 21 kişiyi karakola götürdü. Fakat şimdi önüme konan fotoğraflardan anlıyorum ki, bir kısmı kaçmayı başarmış. Örneğin, ..., fikir lideri ... ve ... tutuklananlar arasında değiller.

Kafamdan yaralandım ve hastanede tedavi gördüm. Kendimi korurken ellerimden ve omuzlarımdan yaralandım. Yanlış söyledim, düzelteyim. Kafamdan yaralanmadım. Bütün yasal gerekçelerle ceza için başvurma hakkını saklı tutuyorum. Ceza için başvurma zamanı bana bildirildi.

Okudu, kabul etti
g.w.o. ve imzaladı
Fischer, KOK A.K.

Eyalet Mahkemesi
Hakim: Baver
Savcı: Kreiser 22.10.1984

"..." ve arkadaşları hakkında yaralama davası

Aşağıdaki tanık hazır bulundu. Tanığa dava konusu ve davalılar anlatıldı. Yargılama usulü yasasının 57. maddesi gereğince doğruyu söylemek durumunda olduğu, yeminin anlamı ve yanlış ya da eksik ifadenin cezai müeyyideleri anlatıldı. Daha sonra ifadesine geçildi.

A.K.
Doğumu:....
Oturduğu yer:...

Tanık daha önce 22.10.1984 günü karakolda ifade vermişti. Bu ifade satır satır yeniden tanıkla tartışıldı. Bütün ifade okunduktan sonra tanık şunları söyledi:

Benim önceki ifadem tam ve doğrudur. Bu ifadeye şunları eklemek istiyorum. *"İşçinin Sesi"* örgütü, Türkiye Komünist Partisi'nin alt örgütüdür. Fakat biz Mannheim'da onlarla çalışmayız. Onlar, Londra'daki merkezden Türkiye'de faşizmin olmadığını söylediler. Mannheim gurubu tersine inanıyor. Bu yüzden bizim temel faaliyetimiz spor ve folklor üstünedir. Siyasal faaliyet geri plandadır. Haftada bir *"İşçinin Sesi"* gazetesini satarız. Folklor ekibimiz ve karate kursumuz var.

Bu arada merkezle Almanya'daki tek tek örgütler arasında bir açıklık doğdu. Bunun nedenini bilmiyorum.

... — soyadı, sanıyorum ... — bu bölgeden olmalı. Onu birkaç kez dernekte gördüm. Sözünü ettiğim ...'yı de bir-iki kez dernekte gördüm. Normal olarak nerede yaşar, bilmiyorum.

Polise verdiğim ifadede ...'nın saç renginin kumral olduğunu söylemiştim. Aslında bu tam değil. Saçın rengini tam söyleyemem. Açık renkli biri olduğunu söylemek mümkündür.

Yargılama yasasının 65. maddesine göre tanık yeminsiz tanıklık yaptı. Teyp bandının yeniden dinlenmesi gereksiz görüldü.

Yargıç Zabıt Katibi
Baver İmza

Temel faaliyetleri folklor ve spormuş!

"İşçinin Sesi" örgütü, Türkiye Komünist Partisi'nin alt örgütüdür. Fakat biz Mannheim'da onlarla çalışmayız. Onlar, Londra'daki merkezden Türkiye'de faşizmin olmadığını söylediler. Mannheim gurubu tersine inanıyor. Bu yüzden bizim temel faaliyetimiz spor ve folklor üstünedir. Siyasal faaliyet geri plandadır. Haftada bir "İşçinin Sesi" gazetesini satarız. Folklor ekibimiz ve karate kursumuz var.

Olaydan beş gün sonra verilen ifadeler

K.E.'nin ifadesi

Mannheim
Kriminal Polis 24.10.1984

Evli, öğrenci K.E.'nin ifadesi:

1976'dan beri F. Almanya'dayım. Bu görüşmeyi tercümansız yapacak kadar Almanca konuşabiliyorum. Mannheim'da siyasal bilimler öğrenimi görmekteyim. Bu yüzden konuyla yakından tanışığım. 1979'da Mannheim'a geldikten sonra 1980'de kayıtlı dernek MTİB'in başkanlığını yaptım. Bu yüzden MTİB çevresindeki olaylara ve kişilerin ideoloji ve stratejisine ilişkin bilgilerim vardır.

19.10.1984 Cuma günü MTİB binasında gelişen olaylara ışık tutmak için şu açıklamayı yapmak istiyorum.

Ben kendim, aşağı-yukarı 2 yıldır dernekte aktif çalışmadan çekildim. Evet, hâlâ tek kişilerle ilişkim vardır, fakat bunlar kişisel arkadaşlıklara dayanır. Evli ve üç yaşında bir çocuğum olduğu için ve öğrenim yaptığım için eskisi kadar bu işlerle uğraşacak vakit bulamıyorum. Yine de, zaman zaman MTİB'de, arkadaşlarla, siyaset de dahil olmak üzere konuştuğum olur. Zaten MTİB'in varoluş nedeni budur, o bina da bu tür konuşmalar için kiralanmıştır. MTİB'de son aylarda yükselen bir ideoloji ve strateji tartışması oldu. Şunu da söyleyeyim ki, MTİB, TKP'nin şiddetli etkisi altındadır. Daha doğrusu merkezi Londra'da olan TKP-*İşçinin Sesi*'nin etkisi altındadır. Bu, konspiratif çalışma yürüten illegal bir partidir. İdeolojisi ortodoks komünizmdir.

Bir ay önce Londra'daki merkez parti içinde bir kitap yayınlandı. Kitabın içeriğinde de görüleceği gibi, alt örgütler için bağlayıcı olan direktifler parti saflarında ateşli tartışmalara yol açtı. Mesela, MTİB bu sözü edilen amaç ve değerlendirmelerle uyum içinde değildir. Anlaşmazlığın esas noktası, kitaptaki "Türkiye'de artık faşizm yoktur" değerlendirmesidir. MTİB buna katılmıyor. Türkiye'de faşizm vardı ve halen var.

Soru: Londra'daki parti merkezinin yani TKP-*İşçinin Sesi* yönetiminin, MTİB'in bazı üyelerinin son yayınlanan ideoloji ve stratejiyle hemfikir olmadıkları üstüne bilgiyi nasıl aldığını söyleyebilir misin?

Cevap: Üç aydır Mannheim'da bulunan ...'nin bunu rapor ettiğini tahmin ediyorum. O, bir aydır aktif olarak birşeyler yapıyor. Eğer onun yeni başkan olarak seçildiği söylenirse, bu doğru değildir. Başkan M.A.'dır. ... Hamburg'dan, HTİB'den geldi. Muhtemelen onu Londra'daki merkez, burayı TKP-*İşçinin Sesi* doğrultusunda etkilemek üzere yolladı. Eğer ... bir toplantıda MTİB başkanı olarak seçilseydi, ben mutlaka onu bilirdim.

MTIB'deki insanlar TKP-*İşçinin Sesi* içinde daha fazla çalışmak istemedikçe tartışma daha da şiddetlendi. Bu parti

Arşive yardım

Şimdi önümdeki fotoğraflardan, Londra ve Hamburg'dan gelenler olarak teşhis ettiklerim şunlardır. İsimlerini bilmediğim için fotoğrafların yanındaki numaraları söyleyeceğim.

konspiratif çalıştığı ve MTİB'in bazı üyeleri parti-içi meseleleri gayet iyi bildiği için konspirasyon zedelenmesin diye bir kopuşun önüne geçilmek istendi.

İtiraf edilen nedir?

Ben kendim, aşağı-yukarı 2 yıldır dernekte aktif çalışmadan çekildim. Evet, hâlâ tek kişilerle ilişkim vardır, fakat bunlar kişisel arkadaşlıklara dayanır. Evli ve üç yaşında bir çocuğum olduğu için ve öğrenim yaptığım için eskisi kadar bu işlerle uğraşarak vakit bulamıyorum. Yine de, zaman zaman MTİB'de, arkadaşlarla, siyaset de dahil olmak üzere konuştuğum olur. Zaten MTİB'in varoluş nedeni budur, o bina da bu tür konuşmalar için kiralanmıştır. MTİB'de son aylarda yükselen bir ideoloji ve strateji tartışması oldu. Şunu da söyleyeyim ki, MTİB', TKP'nin şiddetli etkisi altındadır. Daha doğrusu merkezi Londra'da olan TKP-**İşçinin Sesi*****'nin etkisi altındadır. Bu, konspiratif çalışma yürüten illegal bir partidir. İdeolojisi ortodoks komünizmdir.***

Benim görüşüme göre Cuma günkü olay da bu çerçevede değerlendirilmelidir.

Olayların gelişmesi üstüne konuşmadan önce kısaca Perşembe gününü anlatmak istiyorum.

Akşam saat 6 civarında binaya geldim. Yukarıda sözünü ettiğim konu üstüne bir tartışma yürüyordu. 8-10 kişi vardı. Aralarında ismini bilmediğim Londra'daki merkezden bir kadın vardı. Kitabı savunuyordu. Saat 8 civarında bu kadın yanında bir adamla birlikte binadan ayrıldı. Yanındaki adamın ne adını ne de nereden geldiğini bilmiyorum. Orada yarım saat kaldıktan sonra eve gittim. Bu tartışma normale yakın ama tansiyon yüksekti. Ama atışma ve kavga olmadı.

Şimdi Cuma günkü olaylara geleyim: Saat 2'den hemen öncesine kadar Köln'den A. ve F.U.'yla ve bir komşuyla birlikteydim. Biz üçümüz üç yaşındaki oğlumu MTİB'in yakınındaki kreşe götürmek istedik. Derneğe gitme niyetimiz vardı. Biz, derneğin girişindeyken arkadaşım F.U.E. çocuğumu omuzlarında taşıyordu. Kapıdan içeri ilk giren ben oldum. Girer girmez kollarımdan tuttular. Toplantı odası dopdoluydu. Biri benim aranmamı emretti. Daha sonra bu adamın "..." olduğunu öğrendim. Bu sıralarda bir kadın bana "parti düşmanı" diye bağırdı. Aranmaya karşı direndim ve bunun ne işe yaradığını sordum. Bunun üstüne "...", bunun parti emri olduğunu, burada partinin hükmü geçtiğini ve emirlere uymam gerektiğini söyledi. Ellerimi kaldırdım, beni aradılar. Ve gitmek istediğimi söyledim. Bunun üstüne "...", "sesini kes, piç" dedi. Sorguya çekilmek üzere sandalyeye oturmamı söyledi. Kollarımdan kavranmış durumdaydım ama ayrılmak istedim. Beni zorla oturtmaya çalıştılar. Bu sırada MTİB'den arkadaşım M.A.'yı yüzünden ağır yaralı bir şekilde sandalyede oturmuş ağlıyorken görmüştüm. Aynısının bana yapılacağından korktum. Bu yüzden kendimi korumak istedim. Bunun üstüne ... "vurun orospu çocuğuna" diye emir verdi. Vahşi bir dövüş oldu. İlk darbeyi arkamdan yedim. Sopayla kafama vurdular. O sırada ... önümde duruyordu ve sopayla bana vurmak istedi. Sopa, polisin bana gösterdiği baston gibiydi. ...'un vurmasından önceki ilk darbeyle bayıldığım için ondan sonra olanları bilmiyorum. Yerde yatarken burnumdan ve başımdan kan aktığını hissediyordum. A. üstüme düşmüştü. Ondan da kan akıyordu. Kimin kimi dövdüğünü bilemiyorum. Kısa bir zaman sonra anladım ki polis kapıyı açmaya çalışıyor. Kapıyı birisi açtı ve polis içeri girdi. Derhal korunmak için polise doğru koştum. Bunu yapabilmek için beni çevreleyen kişileri tekmeleyerek kendime yok açtım. Polis beni kelepçeledi Daha sonra karakola getirildim. A.Ö, M.A., H. ve F.U. da karakoldaydılar. Dayak atanların bazıları tutuklanmıştı.

Şimdi önümdeki fotoğraflardan, Londra ve Hamburg'dan gelenler olarak teşhis ettiklerim şunlardır. İsimlerini bilmediğim için fotoğrafların yanındaki numaraları söyleyeceğim.

No:9

No:10

No:14 — Hamburg'dandır, adını "..." diye biliyorum.

No:15 — Adını bilmem ama Hamburg'dan.

No:12 — Adını bilmem ama Londra'dan.

No:14 — Adını bilmem ama Hamburg'dan.

No:16 — Hamburg'dan. Adı "...", "..."nın kardeşi olması lazım. (Olaydan sonra arkadaşlarımdan duyduğuma göre, ..., ... ve ... kardeştirler ve soyadları "..."dır.)

No:11 — Tanıyorum. Adı .... Mannheim örgütündendir.

Soru: Onbir numaralı ...'nın kavgaya katılıp katılmadığı üstüne birşey söyleyebilir misin?

Cevap: ..., Perşembe günkü tartışmada da vardı. Ne o gün ne de Cuma günü tartışmaya katılmadı. Onun fikrinin ne yönde olduğunu ve dövülüp dövülmediğini bilmiyorum.

No:13 — Kavgaya katıldı. Adını ve nereden geldiğini bilmiyorum.

No:8 — Londra merkezinden olduğu söylenebilir. O da binadaydı. Tam olarak nereden geldiğini bilmiyorum.

No:17 — O da katılmıştı. Ya Londra'dan ya da Hamburg'dan.

Arkadaşlarım M.A., A.U.E.ve H. ile birlikte karakoldan ambulansla tedavi için hastaneye götürüldük. Kafamda çok kanayan açık bir yara vardı. Daha sonra dikiş atıldı. Burnum kanıyordu ve sağ gözümde kanlı bir şiş vardı.

Bütün yasal gerekçeler açısından kavgaya katılan herkesin cezalandırılması için başvuruyorum. Beni tedavi eden doktorun ifade vermeme yükümlülüğünü kaldırıyorum.

Not: Bu görüşme Bay E.'nin onayıyla saat 12.05'de kesildi. Bay E.'nin fiziksel durumunu düzeltme ve öğle yemeğine gitme olanağı vardır.

Fisher, KOK — K.E.

Nasıl değerlendirmeli?

MTİB'deki insanlar TKP-**İşçinin Sesi*****' içinde daha fazla çalışmak istemedikçe tartışma daha da şiddetlendi. Bu parti konspiratif çalıştığı ve MTİB'in bazı üyeleri parti-içi meseleleri gayet iyi bildiği için konspirasyon zedelenmesin diye bir kopuşun önüne geçilmek istendi. Benim görüşüme göre Cuma günkü olay da bu çerçevede değerlendirilmelidir.***

24.10.1984

Görüşmenin başlama saati 14.10

Öğle yemeği için iki saatlik aradan sonra K.E.'nin görüşmesi devam ediyor.

Görüşmede şimdiye kadarki ifadelerimin formülasyonlarını kabul ediyorum. Bunu tek sayfadaki imzayla teyit ettim.

Suçlama: Bay E., Cuma günü sorguya çekilen ... sizin kendisini tehdit ettiğinizi söyledi. Bunun hakkında bir açıklama yapmada veya hiçbir şey söylememede serbest olduğunuzu ve ne zaman isterseniz, bu konuda sorguya çekilmeden önce kendi seçeceğiniz bir avukata danışma hakkınız olduğunu size resmen bildiriyorum. Kanıtlar için başvurma hakkınız da vardır. Bu suçlama hakkında ne söylüyorsunuz?

Yanıt: Bu suçlama hakkında söz söylemek istiyorum.

Bayan ...'nın iddia ettiği gibi ben kendisine polis istasyonunda ... demedim, hayatını tehdit etmedim. Bu saçmadır, yalandır. AÖ., H., A.U.E. da böyle sözler ve tehditler etmediler. Onların adına da bu iddiayı enerjik bir biçimde reddediyorum.

"Londra'da *İşçinin Sesi* gurubuna saldıracağım" dediğim iddia ediliyor. Burada Bayan ...'nın şu formülasyonundan sözetmek istiyorum. "Bizim guruba saldırmaya niyetlendi." Bu, benim baştaki ifademi, ...'nın Londra gurubuna bağlı olduğunu kanıtlar. "Bizim gurup" diyerek, Londra TKP-*İşçinin Sesi* gurubunu kastediyor. Saldırı meselesi tamamıyla saçmadır. Daha açık söylemem gerekmiyor.

Okudu, kabul etti ve imzaladı

Fisher, KOK — K.E.

A.Ö'nün ifadesi

Özden'in ifadesi
Mannheim
Kriminal Polis — 24.10.1984

Bekar, elektrikçi A.Ö. aşağıdakileri söylüyor:

1979'dan beri Almanya'da yaşıyorum. Türkiye'de elektrikçiliği öğrendim ama burada geçmiyor. Şimdilik işsizim. İşsizlik sigortasından ayda 600DM alıyorum. Yukarıda verdiğim adreste kayıtlıyım fakat genellikle akrabamın yanında ... .'da kalıyorum.

Tercümansız görüşmeyi yapacak kadar Almanca biliyorum.

19.10.1984 günü saat 12 sularında arkadaşım K.E.'nin evine gittim. Hatırladığım kadarıyla K.'nin evinde F.U.E, isimli bir arkadaş vardı. Saat 2'den biraz önce K.E., F.U. E. ve ben Türk Kulübü'ne doğru yola çıktık.

Soru üzerine: Kulübe yürüyerek gittik. Oraya geldiğimizde kapının hemen dışında yolun üstünde bazı Türklerin bulunduğunu gördüm. Sözlerimi düzelteyim. Yanlış anlama var. Hangisiydi hatırlamıyor, arkadaşlarımdan biri Türk Kulübü'nün kapısını açınca, kapı içerden aniden açıldı. Bazı Türklerce içeri itildik. Bundan, bazılarının Türk Kulübü'nün çevresinde mevzilendiğini çıkarıyorum.

Soru üzerine: 19.10.1984 günü Türk Kulübünü ziyaret etmemizin belli bir amacı yoktu. Binaya girerken ve arkadan itilirken içerdeki bir Türk aranmamızı emretti. Bu kişiyi şöyle tarif edebilirim: 40-45 yaşlarında, 1.90m boyunda, kısa sarı saçlı, sarı bıyıklı, mavi gözlü. Giyimini hatırlayamıyorum.

Önümde 17 Türk'ün fotografı var. Bu tarif ettiğim kişinin resmi yok.

Sarışının "arayın" emri üstüne niye aranmak zorunda olduğumuzu sorduk. O, soru sormamamız gerektiğini, burada partinin sözünün geçtiğini söyledi. Burada ne olduğunu söyleyince, "hâlâ konuşuyorlar, vurun" dedi.

Sarışının "vurun" emri üstüne, odanın ortasındaki sandalyede oturan M.A.'nın ... tarafından dövüldüğünü gördüm. Daha başka bir gözlemim olmadı. 17 numaralı fotoğraftaki kişi beni sopayla döven kişiydi.

Soru üzerine: Sopanın detaylarını hatırlamıyorum. Bastona benzer birşeydi. Tanıyabildiğim kadarıyla 17 numaralı fotoğraftaki adam bastonla kafama iki kez vurdu.

Kavga sırasında 1 numaralı fotoğraftaki kişi beni tahta bir sopayla dövdü. Omuzlarıma ve kollarıma vurdu.

Soru üzerine: Kollarımla savunabildiğim kadar kendimi savundum. Fakat, bastonla ilk darbeyi yiyince yere düştüm. Baston darbesiyle kafamın sağ yanından açık bir yara aldım.

Soruldu: Yanımdaki arkadaşlarımdan hangisinin onların üstüne gittiğini bilmiyorum. Biz binaya girdiğimizde saat ikiydi. Kavganın 10 dakika sürdüğünü sanıyorum. Ancak polis gelince kavga durdu. O anda ben yaramdan ötürü hâlâ yerde yatıyordum. Polisler beni ötekilerle birlikte karakola götürdüler. Kimliğimiz belirlendikten sonra K.E. ve F.U.E. ile bilikte ambulansla hastaneye götürüldüm. M.A. ve ben orada kaldık. Bir gün sonra kendi isteğimizle taburcu edildik. Polisin hastanede yaram üstüne soruşturma yapmasına katılıyorum.

Yukarıda sözünü ettiğim kişilerin cezalandırılması için başvuruyorum. Görüşme zaptının bütününü okudum ve seçilen formülasyonları kabul ettim.

Okudu, kabul etti, ve imzaladı.

Fitzgerald, KHM — A.Ö.

Sanki kadın hakları varmış gibi

Ayşe Çelik

Türkiye'de bugünlerde, kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilişinin 50. yıldönümü, "Kadın Haklarının 50. Yıldönümü" adı altında çeşitli törenlerle kutlanıyor. Bu kutlamayı yürütmek için bir komisyon kuruldu. Bu komisyonun adı, "TBMM Kadın Hakları 50. Yıl Kutlama Faaliyetleri Yürütme ve Koordinasyon Komitesi"dir. Komitenin başkanlığını ise ANAP Edirne Milletvekili Türkan Arıkan yapıyor.

5-12 Aralık tarihleri arasında çeşitli kutlama törenleri yapıldı. 50. Yıl Komitesi, "alanlarında *ilk* olan" kadınları TBMM plaketleriyle ödüllendirdi. Bu "alanlarında *ilk* olan" kadınların tesbitinin çok ilginç bir hikayesi var. Komite önce "alanlarında *ilk* olan" 61 kadın tesbit etti. İlk milletvekilleri, kamu sektöründe ya da dışında görev almış "ilk" kadınlar, ilk dünya güzeli Keriman Ece, ilk kadın subay Ülkü Toksöz, ilk kadın büyükelçi Filiz Dinçmen, ilk kadın emniyet müdürü Feriha Sanerk, ilk kadın polis memuru Betül Diker, ilk işverenler sendikası kadın başkanı Behice Ağmal, birkaç opera, tiyatro, sinema sanatçısı, bir pilot ve birkaç profesör. 50. Yıl Komitesi'nin seçtiği isimler, geneliyle burjuva sınıfın temsilcileri. Bir de listenin sonuna herhalde halka ayıp olmasın diye, alanında ilk olan Elif Yazgandır adlı bir çöpçü kadını eklemişler! Ancak liste tesbit edildikten sonra, ayıplarını Elif Yazgandır'ı eklemekle örtemeyeceklerini anlamış olacaklar ki, kutlama tarihine beş kala ilk sobacı, lastik tamircisi, taksi şoförü kadınlar da aramaya başladıklarını duvurdular.

"Burjuvazi kadın haklarıyla ilgileniyor" havası vermek için düzenlenen bu kutlamalar, aslında burjuvazinin kadın haklarıyla hiç ilgilenmediğini ortaya koydu. Örneğin komite, ödül verecekleri kadınlardan bazılarının adreslerini bile bulamadıklarını itiraf etti. Bu ne yakın ve sürekli ilgi!

Öte yandan bir alanda ilk olmak, tek başına bir anlam taşımıyor. Örneğin, alanlarında ilk olan söz konusu kadınların birçoğu aynı zamanda *son* olma özelliği de taşıyorlar.

Seçme ve seçilme hakkı

Şimdi kadınlara seçme ve seçilme hakkının nasıl verilmiş olduğuna bakalım.

1924 Anayasası'nın 10. Maddesi, "her Türk, milletvekili seçimine katılma hakkına sahiptir" diyordu. Ancak sonradan anayasadaki "her Türk" ifadesinin kadınları da kapsadığı farkedildi ve madde şöyle değiştirildi; "Her *erkek* Türk..." Böylece "kadın Türk"ler seçme ve seçilme hakkından mahrum bırakılmış oldu.

Aradan 10 yıl geçti ve 1934 yılında 1924 Anayasası'nın 10. ve 11. maddelerine bu kez şu sözler eklendi: "... Ve kadınlar". Artık kadınlara da TBMM'ni seçme ve TBMM'ne seçilme hakkı tanınmıştı.

Burjuvazinin bugün 50. yıldönümünü kutladığı "kadınların

seçme ve seçilme hakkı"nın geneliyle kağıt üstünde kalan bir hak olduğunu şu rakamlar çok güzel gösteriyor: 1935-1977 yıllarını kapsayan 42 yıllık dönemde TBMM'ne seçilen toplam 6424 milletvekili ve senatörden ancak 116'sı kadındır. Yani yüzde 1.8'i. Bu oranın yıllar içinde dağılımına bakacak olursak yükseleceğine giderek düştüğüne tanık oluyoruz. Burjuvazi bir de utanmadan "ilk kadın milletvekilleri"ne ödül dağıtıyor.

Bir başka ilginç nokta şudur. "Kadın Haklarının 50. Yılı" tantanalı adı altında kutladıkları seçme ve seçilme hakkının 50. yılıdır. Burjuvazi böylece kadın haklarını bir güzelce seçme ve seçilme hakkıyla sınırlamış oluyor.

ANAP Edirne Milletvekili ve Kutlama Komitesi Başkanı olan Türkan Arıkan'ın kadın hakları konusunda yapmış olduğu açıklamaları okuyunca, burjuvazinin kadın hakları konusunda toplumun önünü açıcı hiçbir perspektife sahip olmadığı çok güzel ortaya çıkıyor. Tersine bunlar toplumun bugünkü gelişme aşamasının çok gerilerinde kalan düşüncelerini propaganda ederek tarihin çarkını geri çevirmeye çalışıyorlar.

Ailenin reisi kimdir?

Şimdi Arıkan'ın kadın hakları konusundaki ateşli açıklamalarını hep birlikte okuyalım:

"Benim kişisel kanım, ailenin reisi kocadır. Bununla ali kıran baş koparan bir reis kastetmiyorum. Ailenin reisi olan koca, aile ile ilgili bir karar alınırken eşinin de fikrini almalı ve birlikte karar vermelidir. Evlenseydim, eşimin aile reisi olmasını memnuniyetle kabul ederdim."

Türkan Arıkan ve onun gibileri burjuvazinin sözcülüğünü üstlenmiş kişilerdir. Bu nedenle kadın da olsalar kadın haklarının savunucusu olamazlar. Bir kadın devlet yönetiminde rol aldı mı hemen bin tane yaygara koparılıyor. Bunların kadın oluşuna aldanmayalım. Burjuvazinin, finans-kapitalin temsilcisi olan bu kadınlar işçi sınıfının ve emekçilerin azılı düşmanıdırlar, sömürü düzeni için çalışırlar ve kadın haklarının savunucusu olamazlar.

Kutlamalar sırasında Medeni Kanun da övgülerden pay alıyor. İsviçre Medeni Kanunu temelinde hazırlanan Türk Medeni Kanunu bilindiği gibi 1926 yılında yürürlüğe girdi. İslam hukukuna göre daha ileri bir hukuk anlayışına dayanan Medeni Kanun aile hukuku konusunda üç yenilik getirdi: Tek karılı evlilik, laik evlilik, yasal nedenlerin varlığı durumunda mahkeme kararıyla kadının da boşanma hakkı. Medeni Kanun'la getirilen bu değişikliklerin hemen ve tümüyle yaşama geçtiğini söyleyemeyiz. Bu yazımızda konunun bu yönlerine girmeyeceğiz. Şimdi Medeni Kanun'un, karı ve kocanın hak ve görevleri konusunda neler getirdiğine bakalım:

"Madde 152: Koca birliğin başkanıdır. Evin seçimi, karı ve çocukların uygun biçimde bakımı ona düşer.

"Madde 153: Karı kocasının soyadını taşır. Karı, ortak mutluluğu sağlamak için gücünün yeterince kocasının yardımcısı ve danışmanıdır. Ev işlerine karı bakar."

Madde 159'da ise şöyle deniyor: "... karı, kocasının açıkça ve üstü kapalıca izniyle bir iş veya sanatla uğraşabilir."

Bugün Medeni Kanun da, Türkan Arıkan da aile konusunda bu gerici anlayışı savunuyor. Bu gerici yasa ne bugün dünyanın içinde bulunduğu çağı ne de günümüz Türkiye'sinin gerçeğini yansıtıyor. Kapitalizmin halkımıza dayattığı korkunç sömürü düzeninde milyonlarca kadın çalışarak, ailesinin geçimini üstlenerek fiilen bir "aile reisi" durumuna gelmiştir. Kapitalizm milyonlarca kadını emek pazarına sürmüştür. Hayat bu gerici yasaları hızla yerle bir ederken Türkan Arıkan gibiler onları kutlaya dursun. Bu gerici propagandaları işçi sınıfımızı kandıramayacaklardır.

Erkeğin el karası, kadının yüz karası

Medeni Kanun görünüşte boşanma konusunda kadın ve erkeğe eşit haklar tanımaktadır. Bu kanuna göre boşanabilmek için şu koşullardan en az biri gereklidir: 1. Zina (madde 129). 2. Öldürmeye kalkışma, kötü davranış (madde 130). 3. Suç ve onursuzluk (madde 131). 4. Bırakıp gitme (madde 132). 5. Akıl hastalığı (madde 133). 6. Geçimsizlik (madde 134).

Boşanma koşullarından zina konusu Medeni Kanun'da kadınlar açısından çok ilginç bir şekilde ele alınmaktadır. 129. maddede şöyle deniyor: "Eşlerden biri ötekinin zina etmesi nedeniyle boşanma davası açabilir." Yani kadın da erkek de dava açabilir. Ceza Kanunu'nun 440. maddesi "zina eden karı hakkında" 6 aydan 3 yıla kadar hapis cezası öngörüyor. Aynı yasanın 441. maddesi *aynı cezayı* erkek için de ama ancak şu koşullarda öngörüyor: "Karısı ile birlikte ikamet etmekte olduğu evde; yahut herkesçe bilinecek surette, başka yerde, karı-koca gibi geçinmek için başkası ile evli olmayan bir kadını tutmakta olan koca hakkında..." Yaşadığımız düzenin aile, ahlak anlayışını bu yazıda ele almayacağız. Ama yukarıdaki madde Türkiye'deki kadın haklarının ve kadın-erkek eşitliğinin burjuva yasaları açısından durumunu gösteren ilginç bir örnektir.

Şimdi de "kadın hakları savunucusu" Türkan Arıkan'ın bu konuda neler dediğini görelim. Arıkan zina yapan kadının zina yapan erkekten daha suçlu olduğunu savunuyor: "Çocuğun nesebinin teşhisi bakımından kadının zinası çok daha önemlidir, bu nedenle çocuk açısından da kadının zinası tasvip edilemez." Erkeğin zinası "bir eğitim sorunu, belki de bir biyolojik yapı sorunu"dur. "Aile içinde bir uyumluluk varsa, karı-koca her yönden iyi anlaşıyorsa, karşılıklı bir diyalog kurulabilmişse zina konusunun çok azalacağı kanısındayım.

Arıkan'ın zina konusundaki teorisi, "çocuğun nesebinin teşhisi" konusundaki "titizliği"yle mülk sahibi sınıfın konumunu ele veriyor. Erkeğin zinasına yaklaşımı ise ırkçı teorilerin bir başka çeşnisidir. Bir ırkın başka ırklara üstünlüğünü savunarak eşitsizlik ve sömürüyü "haklı" kılmaya çalışan teori burada da karşımızdadır. Kadın-erkek arasındaki eşitsizliği "haklı" göstermek için, iki cins arasındaki biyolojik farklılıkları erkeğin lehine değerlendiriyor ve erkeğin zinasını biyolojik nedenlere bağlıyor. Bu teori bilimi tümüyle reddeden gerici bir teoridir. Türkan Arıkan ve 50. Yıl Komitesi "kadın haklarının 50. yılını" değil "kurumsallaşmış, yasalaşmış kadın erkek eşitsizliğini" kutlamaktadır.

Yavuz hırsız

Kadın sorunu konusunda bu kadar gerici, aşağılık teorileri savunanlar Türkiye'yi çürütüyorlar. Bugün Türkiye'de fuhuş inanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Bunun nedeni işçi sınıfımıza, halkımıza dayatılan korkunç sömürü ve baskı düzenidir. Bu düzeni halka dayatanlar elbette eşitsizliği ve çürümüş bir ahlak anlayışını savunacaktır. Türkiye'de yalnızca yasalara bile baksak burjuvazinin bu çürümüş ahlak anlayışı hemen gözümüze çarpıyor.

Örneğin Türkiye'de fuhuş yasaldır. 1593 sayılı "Umumi Hıfzıssıha Kanunu'nun" 129. maddesi fuhuştan "sanat ve geçim aracı" olarak sözediyor. Ceza Kanunu'nun 438. maddesi ise ırza geçme olaylarında, eğer kaçırılan ya da ırzına geçilen kadın fahişe ise cezanın üçte ikisinin indirilmesini öngörüyor. Bu maddede şöyle deniyor: "... Böyle bir kadın ırzına geçilmiş ve kaçırılmış olmaktan ötürü şerefli bir kadın kadar alçaltılmış yahut perişan olmuş olmayacaktır. Failin ücret mukabili elde edebileceği şeyleri cebir yoluyla elde etmesinde ancak kısmi bir vehamet görülebilir." Bu gerçekten korkunç bir yüzsüzlüktür. Fuhşun gerçek sorumlusu burjuvazi, fahişeleri yasalarında bile böyle aşağılayarak kendi suçunu, durumlarından sorumlu olduğu fahişelere yüklüyor.

"Çalışan demir ışıldar"

Son olarak Türkan Arıkan'ın kadınların emekli yaşı konusunda dediklerine bakalım. Arıkan şöyle diyor:

"Çalışan demir ışıldar. Kadının zor durumu, genellikle çocuklarının küçük olduğu dönemdir. Çocuklar büyüdükten sonra 45 yaşında emekli olmayı ben uygun görmüyorum. 50 yaş bence uygundur. Ancak kadının çalışma koşulları hafifletilmelidir."

Arıkan'ın kadın sorununa bakışı ne kadar gülünç ve hayattan kopuk! Acaba kendisini, Türkiye'deki işçi kadınların korkunç iş ve yaşam koşulları altında 50 yaşına kadar çalıştırsak gene "çalışan demir ışıldar" der mi?

Toplumsal bir görev olarak toplumun üstlenmesi gereken çocukların yetiştirilmesi görevi bugün Türkiye'de tüm ağırlığıyla ailenin, asıl olarak da kadının sırtındadır. Devrimci durum yıllarında savaşımlara konu olmuş işyerlerinde emzirme odası ve kreş sorunu olduğu gibi durmaktadır. Türkiye'deki işsizlik, gizli işsizlik oranı kadınlar arasında çok daha yüksektir. Erkek-kadın ücretleri arasında büyük eşitsizlik vardır. Türkiye'deki işçi, emekçi kadının sorunları sayılmakla bitmez. Bir de kalkmış Arıkan kadın sorununa çözüm olarak "çalışma koşullarının hafifletilmesi"ni gösteriyor, Türkiye burjuvazisi "kadın haklarını" kutluyor!

Kadının kurtuluşu komünizmdedir

Türkiye burjuvazisinin "kadın hakları"ndan söz etmeye bile hakkı yoktur. 50. yıl kutlamalarıyla ortalığa saçtıkları gerici fikirleri, bu kutlamalarla elde etmek istedikleri kazanımı tuzla buz etmektedir. Bugün Türkiye'de kadınlar muazzam bir devrimci potansiyel taşıyor. Bu potansiyel bir gün taşacak işçi sınıfının devrim için savaşımına sel gibi akacak ve Türkiye işçi sınıfı kadın-erkek kadın sorununu çözmeye girişecektir. Kadının kurtuluşu komünizmdedir.

John Lennon'ı öldürdüler, bir büyük haksızlık daha yaptılar

Düşleyin ki hiç mülkiyet yok

Emine Engin

Bu çağda demokratlık ve komünistlik o denli içiçe geçmiştir ki Lenin'in dediği gibi iyi bir demokrat ister istemez komünizme doğru ilerliyor. Bunun bir örneği de John Lennon'dır. Ölümününün 4. yıldönümünde onu saygıyla anıyor ve ona gönlünü vermiş gençlere sesleniyoruz: Gönlünüzü ona verdiyseniz, gönlünüzü işçi sınıfının davasına verdiniz demektir. Gelin bu safta çarpışın, Lennon'ın o güzel şarkısındaki düşleri birlikte gerçeğe dönüştürelim.

John Lennon, Yoko Ono ve çocukları

8 Aralık 1980'de John Lennon görünüşte ne yaptığını bilmeyen bir deli tarafından, gerçekte ise emperyalist sistemin oldukça akıllı bir kararı uyarınca öldürüldü. Bir büyük haksızlık daha yapıldı. Lennon'ın öldürülüşünün 4. yıldönümünde bu haksızlığı duyuruyor ve nefretle kınıyoruz.

John Lennon ünlü Beatles gurubunun kurucularından, son derece yetenekli bir sanatçıydı. Beatles gurubunun parçası olarak çok sevilmişti ama gurup dağıldıktan sonra, kendi sanat çalışmasıyla daha çok ve daha bir başka sevildi. Dünyada gençlerin gönlünü Lennon giderek çok daha derinden kazanmaya başladı.

John Lennon'ın öldürülüşü duyulur duyulmaz, ABD'de ve dünyada yüzbinlerce genç, dillerinde Lennon'ın en çok sevilen birkaç şarkısı, alanları doldurdu. Bu şarkılardan biri de "Imagine" idi. Türkçeye "Düşleyin" diye çevirebileceğimiz bu şarkının sözleri şöyle:

Düşleyin ki cennet yok
Çabalarsanız düşlemesi kolaydır
Altımızda cehennem yok
Üstte yalnızca gökyüzü
Düşleyin ki tüm insanlar
Bugün için yaşıyor

Düşleyin ki hiç ülke yok
Düşlemesi zor değil
Uğrunda ölünecek öldürülecek
hiçbir şey,
Ve din de yok
Düşleyin ki tüm insanlar
Barış içinde yaşıyor

Bana hayalci diyebilirsiniz
Ama ben tek değilim
Umarım bir gün siz de bize
katılacaksınız
Ve dünya birlik olacak

Düşleyin ki hiç mülkiyet yok
Acaba düşleyebilir misiniz?
Aç gözlülüğe ya da açlığa
gerek yok
Düşleyin ki tüm insanlar
Dünyayı paylaşıyor

Bana hayalci diyebilirsiniz
Ama ben tek değilim
Umarım bir gün siz de bize
katılacaksınız
Ve dünya tek bir dünya olarak
yaşayacak

Belki "proletarya diktatörlüğü" demiyor, içinde sözcük olarak "devrim" ya da "komünizm" geçmiyor ama hiç abartmasız bu güzel sözler komünizmi anlatıyor. John Lennon öyle bir manzara çizmiş ki, barış ve mutluluk, ancak cennet-cehennem aldatmacalarının, ülke sınırlarının, uğrunda ölünecek ya da öldürülecek farklı çıkarların ve en önemlisi mülkiyetin olmadığı koşullarda yeşeriyor...

Lennon barışı dilden düşürmeyen oportünistlerden kat kat tutarlı bir barış savaşçısıdır. John Lennon mülkiyete dil uzatıyor. Üstelik seslendiği milyonların mülkiyetin olmadığı bir dünyayı kolayca düşleyemeyeceklerini bilerek bunu yapıyor. Lennon, yığınlara, sözde öncü geçinen bazılarından kat kat daha gerçek öncülük ediyor, yığınları ilerletiyor ve onları kavgaya çağırıyor. Bana hayalci diyebilirsiniz ama ben tek değilim diyor. Siz de bize katılın, bu hayaller gerçek olsun diyor. Bu, kavgaya, hem de işçi sınıfının safında kavgaya çağrıdır. Zaten John Lennon bu yüzden öldürülmüştür.

Denebilir ki birçok şarkısı olan bir sanatçının tek şarkısıyla genelleme yapılamaz. Evet, bu sanatçının tüm yaşamını bu şarkıyla genelleyemeyiz ama bir kez başka güzel şarkıları da vardır, ikincisi yalnızca bu şarkıyla bile birşeyi genelleyebiliriz: Ölmeden önce Lennon'ın gelişme süreci hangi yöndeymiş ve hangi noktaya varmış, bu şarkı bunu gösteriyor. Lennon'ın şarkıları artık bunu gösterir olduğu içindir ki emperyalist sistemin genel çıkarları adına ABD çok ciddi bir korkuya kapılmış ve sorunu kestirmeden, cinayetle çözmeye kalkışmıştır. Biz Lennon'ı yerine oturtur, onun sanatının anlamını ve neden öldürüldüğünü sergilersek, emperyalizmin başvurduğu çözüm, çözüm değil, onun için ek bir sorun olacaktır.

Bunun böyle olacağını bildiği için dünya burjuvazisi buna karşı da önlem alıyor. Şöyle ki: John Lennon üzerine binlerce kitap, afiş, yazı çıkıyor, radyo televizyon programları hazırlanıyor. Bu yayınlarda John Lennon'ın gelişim süreci doğru yansıtılmıyor, doğru değerlendirilmiyor. Yaptığı yanlışlar, bazı gariplikler özellikle öne çıkarılıyor, Lennon özellikle bunlarla özdeşleştirilmek isteniyor ki dünya gençliğinin gönlünde çok önemli yer tutan bu sanatçı burjuvazinin mülkiyetinde kalsın... Doğrusu burjuvazi ilginç bir sınıf. Herşeyi, kendi çirkinliklerini, pisliklerini bile kendi çıkarına kullanıyor.

Evet, John Lennon'ın yanlış konuşmalarına ve tutumlarına çok örnek getirilebilir. Garip resimleri, çirkin davranışları gösterilebilir. Biz de biliyoruz ve kendi içinde de alındığında bunları onaylamıyoruz. Ama geneli, işin özünü, ana halkayı da gözden kaçırmıyoruz.

John Lennon'ın yanlış, çirkin, garip davranışları vb. onun üzerinden atma süreci içine girdiği burjuva pisliklerdir. Burjuva kültür dünyasında bu denli büyük bir üne kavuşmuş bir sanatçının bunlara bulaşmamış olmasını beklemek sersemlik olurdu. Önemli olan gelişmenin, sürecin yönüdür, ulaştığı noktada işçi kültürüne yaptığı katkının ağırlığıdır. Bu yön, bu ağırlık ise onun giderek azalmakta olan burjuva pisliklerini çoktan gölgeleyecek boyuttadır. John Lennon eksiğiyle yanlışıyla ama dünya işçi sınıfının malı olarak ve böyle olduğu için genç yaşında ölmüştür. O yaşamını bu uğurda yitirmiştir.

John Lennon'ın geçirdiği süreci dünya burjuvazisi adına ABD gizli servisleri çok yakından izliyordu. Gördüler ki John Lennon, çok yükseklere çıkan bir horoz olmaktan, önce alçaktan uçan ama giderek yükseklere çıkan bir kartal olmaya doğru dönüşüm geçirdi. Başladılar bir yandan baskı ve tehdit uygulamaya, öte yandan kendi burjuva pisliklerinin içine yeniden onu çekmek için çevresini pislikle örmeye. Lennon yaşamının son yıllarında bütün bunlara karşı koydu. Karşı koyduğu için öldürüldü.

Ardından aynı baskılar karısına ve çocuğuna yöneltildi ve yöneltiliyor. John Lennon'ı gerçek kimliğiyle tanıtmasınlar, onun davasını sürdürmesinler diye karısı ve çocuğu üzerinde koca bir sistemin tüm kurumlarıyla baskıcı sürüyor. Dünya komünist hareketinin eksikliğinin acısını kendi yaşamında örgütsüzlük, sistem karşısında tek kalma olarak çeken bu aile ancak ödün vererek yaşamını sürdürebilirdi. Öyle de oldu. Karısı, çocuğunun hatırına geri çekileceğini açıkladı. Geri çekildiği için utanmak ona değil, Dünya Komünist Hareketine düşüyor. Nerede burjuvaziyi rahatsız edecek bir demokratik sorun var, Dünya Komünist Hareketi orada yok. Nerede burjuvaziyle saygıdeğer pazarlıklara girişilebiliyor, Dünya Komünist Hareketi orada demokrasicilik yapıyor. Bu çağda komünistlikte bir bozukluk, demokratlığı da bulandırıyor.

Bu ilişki başka türlü de kendini açık ediyor. Bu çağda demokratlık ve komünistlik o denli içiçe geçmiştir ki Lenin'in dediği gibi iyi bir demokrat ister istemez komünizme doğru ilerliyor. Bunun bir örneği de John Lennon'dır. Ölümünün 4. yıldönümünde onu saygıyla anıyor ve ona gönlünü vermiş gençlere sesleniyoruz: Gönlünüzü ona verdiyseniz, gönlünüzü işçi sınıfının davasına verdiniz demektir. Gelin bu safta çarpışın, Lennon'ın o güzel şarkısındaki düşleri birlikte gerçeğe dönüştürelim.

Yolunuz açık olsun

Parti yıkıcılarının kendilerini tasfiye etmeleriyle birlikte gazetemizin önemli bölümü onlara ayrılmaya başlandı. Bu doğal olarak böyle oldu. Ama *Faşizmin Çözülüşü*'nde de belirtildiği gibi yeni bir döneme giriyoruz. Karşımızdaki yeni sorunlarla boğuşmada, *İşçinin Sesi*'nin sayfaları bir yana, her satırına ihtiyacımız var. Artık onlara "cürümleri kadar" yer ayırmaya başlamalıyız.

Gelişmelerin ortaya dökülmesiyle birlikte, herkes gerçekleri gördü. Parti çoğunluğu partisinin yanında kaya gibi durmaktadır. Hâlâ Vural D.'nin yanında duranların ise hiçbir ideolojik sorunu yoktur. Dolayısıyla tüzüğe uygunluk da onlar açısından bir önem taşımamaktadır. Apayrı nedenlerle orada durmaktadırlar.

Bu uğursuz olaydan yararlanılarak parti tabanı bir kez daha eğitilmiştir. Bu sorunu "bir yan sorun" olarak çözerek yeni görevlerimize daha sıkı sarılacağız.

Bu anlayışla, parti yıkıcılarıyla ilgili olarak yalnızca bir noktaya değinmekle yetineceğim. Bir zamanlar kendisi yönettiği için olsa gerek, Vural D. "Hollanda örgütünün mutlak çoğunluğu"(!) yanına gidecek sanmıştır ve bu sanıyla, bu "mutlak çoğunluğu" da listesine eklemiştir. Sanısı boşa çıkmıştır. *İşçinin Sesi*'nin nereye gittiği bir yana ama Vural D. kendinin nereye gittiğini görmek istiyorsa, eskiden birlikte yürüdüklerinin "mutlak çoğunluğu"na şöyle bir bakması yeter.

Yıkıcılar için başka söze gerek duymuyorum. Bundan böyle "sorunların ve konuların asıl olarak çözüleceği yer pratiktir". (R.Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, Çek-Al, sayı: 272) Biz kitabın birinci bölümünü *okuduk, bitirdik, anladık*. Sıra şimdi kitabın ikinci bölümünü tekrar *yazmaya* ama bu kez *tarihe yazmaya* geldi!

Yoldaşlar, 271. sayımızda şöyle bir başlık vardı: "Son ayrışma partimizin ve yığın örgütlerinin önünü daha da açacaktır". Bu başlığın şöyle düzeltilmesi gerekir: "Son olaylar partimizin ve yığın örgütlerinin önünü daha da *açmıştır*". Çünkü, bildiğimiz kadarıyla, genel olarak her yerdeki durum budur. Kendi çalışma alanımız da bunu en iyi kanıtlayan yerlerden biridir.

Daha elma kurtları ortaya dökülmeden önce çalışmalarımızın önü açılmaya başlamıştı. Ama arınmayla birlikte bu süreç olağanüstü hızlandı. Özellikle Rotterdam'daki sosyalist yığın örgütümüz önemli bir gelişme gösterdi. Bir yoldaşımız Türkiye'ye gönderilmek üzere tutuklanmıştı. Yoldaşımızı kurtarmak için Hollandalı örgütlerle birlikte bir komite kurduk. Bir yandan yasal girişimlerde bulunurken diğer yandan da yabancılar polisi önünde bir gösteri düzenledik. Gazete ve radyolara yansıyan eylem sırasında polisin tavrı görülmeye değerdi. Önceleri bizi insan yerine koymazken birden bire "kibarlaştı". Sonunda yoldaşı polisin elinden kurtardık. Bu eylem birkez daha toplumda herşeyi belirleyenin *güç* olduğunu gösterdi.

Kurduğumuz komite, bizim önerimizle, kalıcılaştırıldı. Görevi kaçak işçiler konusunda mücadele etmek olarak benimsendi. Bir platform hazırlandı ve duyuruldu. Bu konuda somut eylemlerin programlanmasına başlanacak.

Diğer yandan yerel, ekonomik-demokratik sorunlarla ilgilenme çalışması önemli ölçüde geliştirildi. Türkiyeli işçilerin tercümanlık, form doldurma, yasal yardım vb. işlerine yardımcı olma örgütümüzün önemli çalışmalarından biri haline geldi. Yığınlardaki "bunlar komünisttir" şartlanmasını kırdık. Komünistliğimizden ödün vermeden dostluk ve güvenlerini kazandık. İlişkilerimiz ve örgüte gelenlerin sayısında hızlı bir yükselme oldu.

Asıl gelişme gençlik çalışması alanında ortaya çıktı. Sosyalist yığın örgütümüz İşçi Merkezi'nde bir futbol takımıyla başlayan çalışma hızla açıldı ve geçtiğimiz günlerde ayrı bir örgütün, Gençlik Merkezi'nin kuruluşuyla noktalandı. Daha kuruluşunun duyulmasıyla birlikte kahveler vb. yerlerde toplanan gençlik gurupları örgüte akmaya başladı. Şu anda Gençlik Merkezi'nin futbol ve folklor çalışmaları sürüyor. Basketbol, tiyatro ve müzik çalışmaları ise başlamak üzere.

> ## Mesaj
>
> Yoldaşlar,
> Tam önemli görevler bizi beklerken ve tam özveri taarruzu sürerken, Avrupa'da bir azınlığın parti düşmanı konumlara geçtiğini öğrendik. Bu azınlığın tutumu, görüşleri ve neden oldukları olaylar hakkında Merkez Organ'ımızda çıkan bilgileri de okuduk. Şu sonuca ulaştık ki bu olay, küçük burjuva unsurların komünist partisinden, onun disiplininden koparken koparttıkları kuru gürültüdür. Partimiz için bu bir arınmadır. Yaşasın pırıl pırıl komünist bilinciyle çelik disipliniyle partimiz!
>
> *Ankara İl Komitesi*

Gençlik Merkezi önümüzdeki günlerde bir tanışma toplantısı, daha sonra da çalışmalarını sergileyeceği bir gösteri düzenleyecek. Fakat şu sıra çalışmalar asıl olarak İşçi Merkezi ve Gençlik Merkezi'nin birlikte düzenleyeceği yılbaşı gecesi için yoğunlaşmış durumdadır.

Bütün bunların sonucunda kadın çalışması için de elverişli bir zemin ortaya çıktı. Bu çalışma şimdilik ilişkileri yaygınlaştırma temelinde sürüyor. Ayrıca spor çalışması da beklediğimizin üzerinde bir ilgi gördü. Toplu halde yüzme çalışmalarına başlandı.

Bir başka önemli gelişme de şöyle. Geçtiğimiz günlerde, İşçi Merkezi'nin bulunduğu semtteki pazar yerinde çalışan işçiler, haklarını alabilmek için yardımımızı istediler. Tezgahların kurulup kaldırılmasında çalışan 17 işçiyle birlikte bir grev örgütledik. Sendikalar yardımcı olmadılar. Komünist adını taşıyan bir başka örgüt de, sendikasız bu işin olmayacağını, grevin yasal olmadığını, işçilerin atılmasına neden olacağını söyleyerek eylem anında işçileri terketti.

İşçiler yalnızca bizim desteğimizle eyleme çıktı. İşin niteliği gereği grev çok kısa sürebildi. Ya kırılacak ya kazanılacaktı. İşçilerin kararlı tutumu karşısında patron pazarlığa oturmak zorunda kaldı. Daha şimdiden istemlerin önemli bir bölümünü kabul ettirmeyi başardık. Ancak mücadele henüz sona ermedi. İşçiler savaşın coşkusu, patron grevin korkusu içinde. Patrona 14 günlük bir süre tanıdık. Bu süre içinde işçilerle birlikte bir yandan çeşitli eylemler örgütlerken bir yandan da diğer pazarlarda çalışan işçilerle ilişkiye geçmeye çalışıyoruz. Bunu başarırsak sesimiz daha gür çıkacaktır.

Bize çok şey öğreten bu mücadele içinde işçiler komünistleri tanıdıktan sonra komünizmi de tanımak için sorular sormaya başladılar. Bu da gösteriyor ki, tüm çalışmalarımızın altını sağlam bir propaganda-ajitasyon ve eğitim çalışması ile döşemek zorundayız.

Türkiyelilerle ilgili olarak düzenli gazete ve kitap satışlarımız sürüyor. Ancak bunlar yeterli değildir. İşçi Merkezi ve Gençlik Merkezi'nin çalışmalarını daha iyi tanıtmanın gerekli olduğu kanısındayız. Bunun hazırlıkları sürüyor.

Eğitim alanında ise gençlik örgütü, sosyalist yığın örgütü ve kadınlar arasındaki guruplar eğitime başladılar. Özveri taarruzu nedeniyle ara verdiğimiz toplu seminerleri yeni yılda başlatacağız.

Yoldaşlar, bizler, Hollanda örgütünün "mutlak azınlığı" olarak, naçizane, bunları yapabildik. Mutlaka "mutlak çoğunluk" çok daha fazlasını yapacaktır (!)

Şaka bir yana, ayrışmadan beri, çok kısa sürede aldığımız bu yol iki noktayı bir kez daha kanıtlıyor. Birincisi, bu, bölünme falan değil gerçek bir arınmadır ve önümüzü açmıştır. İkincisi, ülkemizde faşizm çözülmüştür. Çevremizdeki hareketlenmede bunun yansıması asıl önemli rolü oynamaktadır.

Yazık olduğunu düşündüğümüz bir yoldaşın sözüyle yazıyı bitirelim: "Herkesin yolu açık olsun. Sizin de, bizim de."

Selim Güçlü, Hollanda

Kapımız dardır ama bazılarına da sımsıkı kapalıdır

Partimizin tüzüğünü aniden bir yana fırlatıp, disiplini bozanların, bunları hangi "kutsal doğrular" uğruna yaptıkları bir bir ortaya çıkmaya başladı:

Ali H.K.'nın fikirlerinin de, pratiğinin de altında yatan "esas hareketlendirici güç" partiye karşı çıkma çabasıdır.

Bugün Ali H.K.'nın çevresinde kümelenenlere bakıldığında bu "esas hareketlendirici güç" çok açık sırıtıyor. Kafa yapıları ve eğilimleri böylesine farklı olan bu insanları birarada tutan tek şey, örgüt yıkıcılığı temelinde ilan edilen seferberliktir.

Bu seferberliğe katılanların bir kısmı, kendini uzunca bir süredir zaten *İşçinin Sesi*'nin dışında tutmaya başlamış kişilerdir. Bu uzunca süre içinde *İşçinin Sesi*'nden "ayrışmaya" ve klik çalışmasına uygun bir yapı "kazanmışlar"dır. Birçoğu ise şimdi "liderleri" olan kişi tarafından örgütten uzaklaştırılmıştır. Bir kısmı da 8. Özveri Taarruzu'na taahhütte bulunup hiçbir katkı yapmamıştır ya da taahhüt bile yapmadan "kayıplara karışmış"tır. Şimdi bütün bunlar bir "kutsal ittifak"la, partiyi yıkmak uğruna biraraya geldiler.

Örgütü yıkma hülyaları bir yana, son olayların bir muhasebesini yaparsak bu kişilerin partimize, "komünistlerin partilerine daha da sıkı sarılmasına yol açmak" gibi bir hizmetleri oldu. Koparılan gürültü yerel bir sorun olarak kaldı. Bu yerel sorunu gereken biçimde yanıtlıyoruz.

Öte yandan bu parti yıkıcılarının zararları da oldu. Burada ilk akla gelen 8. Özveri Taarruzu'muzdur. Örneğin 12 yoldaşımız iki aydır hapistedir. Taahhütlerini tamamlama olanağını bulamamışlardır. Ancak partisine sahip çıkan komünistler yoldaşlarının taahhütlerini de tamamlamayı üstlenmişlerdir. Özveri taarruzumuz son olaylardan sonra daha büyük bir enerji ve bilinçle sarıldığımız bir eylem oldu. Partimize sahip çıkma, yıkıcılık girişimlerine karşı onu daha da güçlendirme, bunun için de yığınlarla bağlanma taarruzuna dönüştü.

Parti yıkıcılığına girişenlerin platformu iki yönlüdür. Nabza göre şerbet veriliyor, kimilerine bir yönü, kimilerine diğeri sunuluyor. Ancak ikisi bir bütündür, birbirini tamamlıyor.

Platformun *birinci* yönü yazılanlardır. Bunlar bir vitrin olmaktan öteye gitmiyor. Ancak kötü bir vitrin olduğu için de ikinci yönünü gizleyemiyor.

İkinci yön ise bu platformu paylaşanların *pratiğidir*. Bu son derece düzeysiz pratik, namuslu, dürüst işçilerin tüylerini diken diken eden bir üsluba sahiptir. Hatta bu yüzden kovuldukları oluyor.

Bugün Ali H.K.'nın yanında durup bu düzeysizlikleri onaylamayanlar da var. Bunlar Ali H. K.'yı pratiğinden ayrı göstermeye çabalıyor. Ancak bu, kafalarda yaratılmış hayal bir ayrımdır. Çünkü Ali H.K. ne polise yapılan ihbarları, ne "polis-ajan" suçlamalarını, ne de düzeysiz kişisel karalamaları eleştirmemiştir. Tam tersine bu pratik Ali H.K.'nın ideolojik vitrininin altını döşeyen tabanın ta kendisidir. Ali H.K.'nın "ideolojik" çıkışında bu tabana muhtaçtır ve bu nedenle ihbarcıları yığınların gözünde meşrulaştırabilmek için yanında dolaştırmakta, "polise ihbar yapılmadı" yalanını yayarak "tabanını korumaya" çalışmaktadır.

Bu sözlere inanıp "polise ihbar yapılmadı, yapıldıysa doğru değildir" diye düşünenlere *şimdilik* şunu söyleyelim: Mannheim derneğinde kavga çıktığında polis, tek bir insanı elleri kelepçeli olarak dernekten çıkarmıştır. *Kelepçe* ile karakola götürülen bu kişi, polisi kısa bir sürede "ikna" etmiş olacak ki, daha sonra polisle birlikte dernege geri dönmüş, ve "bu onlardan, bu da, bu da" diyerek parmakla adam göstermiş, olay anında orada olmayan yoldaşları bile tutuklattırmıştır. Ali H.K., ihbarcılara sahip çıkıyor. İşçi sınıfına verilecek çok hesabı vardır.

Ali H.K., belkemiksiz manevralarıyla bu pratiğinden sıyrılmaya çalışsa da bu boşuna bir çaba olacaktır. Ali H.K.'nın kafası küçük burjuva bir kafadır ve tıkanıklıklarla doludur. Ali H.K.'nın örgütümüze yakıştırmaya çalıştığı sorun gerçekte kendi kafasında yatmaktadır. Ali H. K.'nın kafası, kapitalizmin altında yatan koca emek-sermaye çelişkisini göremeyip burjuvazi içinde "esas hareketlendirici güç" arayan bir kafadır. Bir yanda, "Almanya'da faşizmin çözülmesi söz konusu değil, pratik işlerimi yapmama engel değil" diyecek denli dar pratikçiyken, öte yanda çözülme şuradan başlasın diye bir kaşık suda fırtına koparacak denli "hassas teorisyen" kesiliveren kafadır. Ali H.K., "Almanya'da demokratik sorun yok", "Almanya örgütü doyuma ulaştı", "15 kişiyle eyleme çıkılmaz ki" derken kendi tıkanmışlığını dile getiriyordu. Bu küçük burjuva anlayışın kendi kendini tasfiyesiyle örgütümüzün önünde geniş bir perspektif açılmıştır.

Ali H.K.'nın yığınlara güvensizliğini dile getiren "Türkiye'de ses getiren (sansasyonel) eylem gerekir" sözlerini duyunca işçiler bıyık altından gülüyorlar. Çünkü onlar, sabırlı, gösterişsiz çalışmanın gereğini iliklerinde hissediyorlar. "Flaş eylem yaparken Türkiye'ye getirdikleriyle götürdüklerini iyice bir tartmak gerekir" diyorlar.

İşçi sınıfına, yığınlara güvenmeyen Ali H.K., işçilerle nasıl "bağlandığını" anlatmak için düzmece yüzde hesaplarına başvuruyor. Bu hesaplara başvurmak bile şunu gösteriyor: Ali H.K.'nın işçileri komünist düzeye yükseltmek gibi bir derdi yoktur. Tam tersine geri işçilerin bilinçsizliğini okşuyor.

Ali H.K., partinin "dar kapıcı" anlayışından yakınıyor. Partimizin ideolojik köşetaşlarını benimseyen, parti disiplinini ve tüzüğünü gözbebeği gibi koruyanlara bu kapılar dar değildir. Ama küçük bir azınlık olarak kendi içinde tutarsız, gerçek yaşamı yansıtma endişesi duymadan, yaşamı kafasındaki kalıplara uydurmaya çalışanlara, bunları yaparken de en kutsal değerlerimize, en değerli yoldaşlarımıza dil uzatanlara kusura bakmasınlar kapımız dar bile değil, sımsıkı kapalıdır.

Sezer Şimşek, Mannheim

BİLDİRİ

Önümüzde açılmakta olan dönem demokrasi için yoğun bir savaşım dönemidir.

Türkiye'de derinleşen bunalım 1980'de şiddetten başka şeyle çözülemeyecek bir noktaya vardı. Devrimci cephenin dağınıklığı, nesnel ortamın gereklerine yanıt verebilen devrimci alternatifin yokluğu nedeniyle karşıdevrimci güçler üstün geldi. Emperyalizmin bölgedeki genel siyasetine de uygun düşen bir anda Türkiye finans-kapitalinin en azgın kesimi 12 Eylül darbesiyle açık faşist diktatörlüğünü kurdu.

Faşizmin acil geliş nedeni ülkedeki siyasal bunalımı çözmek, devrimi önlemekti. Faşist cunta bunu başardı. Yüzbinlerce devrimci, demokrat tutuklandı, tüm demokratik örgütler kapatılırken demokratik haklar ortadan kaldırıldı.

Faşizmin uzun erimli amacı devrimci durumun altında yatan derin toplumsal ve ekonomik bunalımı çözmekti, emperyalistleşmekti. Faşist cunta bunu başaramadı. Ekonomik bunalımı çözemedi. Resmi rakamlara göre işsizlik 3,5 milyonun üstüne çıktı. Gerçek ücretler ise 1963 düzeyinin altında düştü. Faşist cunta bastırdığı devrimci durumun temelini ortadan kaldıramadan faşizm çözülmeye başladı.

Cunta yığın desteğinden yoksun olarak gelmişti. Geldikten sonra da tüm çabasına rağmen bu desteği oluşturamadı. Taban oluşturmak bir yana, ekonomik ve siyasal baskı sonucu toplumda biriken hoşnutsuzluk cuntanın oluşturduğu iktidar blokunu çatırdatmaya başladı.

Türkiye işçi sınıfı son dört yılda uygulanan ekonomik ve siyasal şiddete karşı tepkisini giderek dolaysız yansıtmaya başladı. Eylül ayında tersane işçilerinin başlattığı grevlere yeni iş alanlarındakiler katıldı. Kanıyla kazandığı mevzilerinin gaspedildiği dönemde işçi sınıfımızın kini bilendi, şimdi biriken enerjisiyle atağa hazırlanıyor.

Emekçi halkın hoşnutsuzluğunu dile getiren homurtular, siyasal yelpazede hızla yeni yeni odaklaşmalar getiriyor. Burjuva sözcülerinin "çingene bohçası" dediği ANAP'ın içindeki dört parti ortalığa kendi kimlikleriyle çıkma hazırlıkları içinde. BAP'ın (Büyük Anadolu Partisi) kurulması konuşuluyor. *(Milli Gazete,* 24 Kasım 1984) Ancak bunlar bile geç kalmış sayılıyor. Beş yıl hükümet olmak üzere başa gelen Özal hükümeti en çabuk eskiyen hükümet ilan edildi. Yıpranan hükümete telaşla bir alternatif aranırken şimdi de SODEP-DYP ortaklığı ortaya sürülüyor.

Partilere ve devlet kademelerine vetolu partililer dolmaya başladı. Teoman Erel "12 Eylül'ün 1984-87 döneminde siyaset yapmalarını mahzurlu gördüğü kadrolar bugün yalnız parlamento dışı muhalefette değil, iktidarın en üst katmanında yerlerini almışlardır" diye yazıyor. "İç kabine yüzde elli oranında 12 Eylül'ün hassasiyetine dokunmuş üyelerden oluşuyor" diye ekliyor.

Burjuva köşe yazarı Erel, Özal hükümeti konusunda şöyle söylüyor:

"Turgut Bey sırat köprüsünde gibidir.

"Demokrasinin daha fazla açılmasını desteklemiyor. İşsizlikteki ciddi artış, gelir dağılımındaki korkunç gerileme onu korkutuyor."

Ara dönemin çelişkilerini burjuvazinin sözcüleri bile böyle dile getiriyorlar. Ara dönem hızla "Türkiye tipi demokrasiye" doğru ilerliyor. Hükümet niyetlerden bağımsız nesnel olarak ortaya çıkan demokratikleşmeyi gözlerken bir yandan da korkuya kapılıyor. Bu, emekçi halkın hoşnutsuzluğunu dizginleyemezsem korkusudur.

Burjuva yazarlar, "siyasal tansiyon arttırılmamalı" diye uyarıyorlar. Burjuvazinin tüm kesimlerini doğabilecek bir devrimci durum korkusu sarmıştır.

Demokrasinin genişlemesinin "Türkiye tipi" bir demokrasiye yani güdük bir burjuva demokrasisine mi yoksa gerçek bir halk demokrasisine mi varacağı yığınların savaşımına bağlıdır.

Partimiz, ülkenin bu kritik döneminde kıyasıya bir demokrasi kavgasının yürüyeceğini saptadı. Faşist klik, demokratik hakları vermemek için kavga yürütüyor. Hükümet "Türkiye tipi demokrasi"ye doğru ilerleyen bu süreci elinden geldiğince dizginlemeye çabalarken, sosyal demokratlar bir patlamayı önlemek için bir takım özgürlüklerin verilmesinden yanadır. Komünistler ise bu dönemde devrim savaşıyla bağlı olarak kıyasıya bir demokrasi kavgası yürüteceklerdir.

Bugün Türkiye'de faşizmin varlığını savunmak çok "devrimci" görünse de gerçekte sağ bir görüştür. Burjuvaziye ve devletine ilişkin bilinç bulandırmaktır, bugün de faşizm altında yürütülmesi gereken tür çalışmayı önermektir. Oysa önümüz de açılmakta olan dönem demokrasi için yoğun bir savaşım dönemidir.

Gerçek bir halk demokrasisini ancak sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi getirebilir.

Bu saptamalar ışığında kavgaya dalmak görevi bizi beklediği bir sırada, partimizde küçük bir azınlık eliyle parti tüğüzü ve disiplini bir kenara fırlatılarak parti yıkıcılığına girişildi. Eklektik, birbiriyle tutarsız, sık sık değişen bir ideolojik kılıfa sahip olan bu girişim küçük burjuvazinin çözümsüzlüğünün komünist kılıf altında yansımasıdır.

Bu yapay sorun, bugün bir buçuk ili ilgilendiren bir sorundur. Bunlardan biri olan M...'de il komitemiz görevinin başındadır. Parti yıkıcılarına karşı partimize sahip çıkıyoruz. 8. Özveri Taarruzu'muz partiye sahip çıkma ve güçlendirme taarruzuna dönüştü. Parti yıkıcılarına en iyi yanıtı partimizi daha da güçlendirerek vereceğiz.

Yeni dönem fabrikalarda hazırlanıyor!

Demokrasi için tek yol devrim!

M... İl Komitesi

Savaşmak isteyen için d mokratik sorun ç k

"Almanya'da demokratik sorun yok" diyenler herhalde Almanya'da burjuva devletinin halkın tüm sorunlarını çözdüğünü düşünüyorlar. Bu sözleri söyleyebilmek için insanın içinde derin bir burjuva demokrasisi özlemi taşıyor, emperyalist ülkelerdeki burjuva demokrasilerine derin bir hayranlık besliyor olması gerekir.

Ama bu demokrasilerin nasıl demokrasiler ve *özünde* kimin için demokrasi olduklarını, burjuva devletlerinin genel olarak nasıl gericileştiklerini yanlızca İngiltere'de 9 aydır süren madenciler grevinde olup bitenlere bakanlar görebilirler. Bu ülkelerde işçi sınıfı militanca baş kaldırdığında başı ezilirken, aynı ülkelerde yaşayan yabancı işçilerin en temel demokratik hakları da ayaklar altına alınıyor. Yabancı işçilerin en vasıfsız, kötü işlerde çalıştırılması, üçte ikisinin bulundukları ülkelerdeki ortalama ücretlerin altında ücret alması ve daha uzun saatler çalıştırılması, işsizlik başgösterince önce işten atılanların onlar olması bir yana, yabancı işçiler gittikleri ülkelerdeki siyasal haklara (oy vermek, seçme ve seçilme) da sahip değildirler. Bu gibi sorunlar demokratik sorunlar değil midir? Yabancı işçilerin, Türkiye örneğinde olduğu gibi, döviz makinası olarak algılanması, konut fonu, bedel parası, emeklilik hizmetleri için şimdi yeni çıkarılmakta olan TC'ye "1 gün için 1 dolar" karşılığı ödeme zorunluluğu gibi yollarla soyulmaları, savaşılması gereken sorunlar değil midir?

"Tek güne tek dolar" ödemesi çok ilginçtir. Almanya'da burjuva gazetelerini izleyenler, Türkiyeli işçilerin öne çıkan sorunlarını kolayca yakalarlar. "Tek güne, tek dolar" da bu sorunlardan biridir. Emeklilik hizmetinin karşılığını işçilere dolarla ödetmek istiyorlar. Ama baktılar ki işçilerin dolarla ödemeye tepkileri büyüyecek, çünkü doların değeri TL'ye göre hergün artmaktadır, taktik ve ağız değiştirdiler.

Ağız değiştiğini gösteren örnek de *Tercüman* gazetesidir. 10 Aralık tarihli *Tercüman*'da "bedel isteminde olduğu gibi mektup yağdırın" kampanyası başlatıldı. Burjuvazi akıllı. Tepkinin yükseleceğini sezer sezmez, atılıyor. *Tercüman* işçiyi düşündüğü için değil, işçilerin tepkisinin doğru yola kanalize edilmesini önlemek için atılıyor. "Bedel isteminde olduğu gibi mektup yağdırın" ama "markla ödeyin" diyor. İşçi, onların gözünde yolunacak tavuktur, dolara tepki varsa ellerinden markları alarak, yolmaya çalışıyorlar.

Almanya'da sarılmamız ve uğrunda savaşmamız gereken tonla demokratik istemin, sorunun olduğu açıktır. Bir örnek vereceğim. 7 Aralık'ta Frankfurt Türkiyeli Gençler Derneği "Yabancı gençler arasında işsizlik" konulu bir tartışma toplantısı ve bir eğlence gecesi düzenledi. Gece umulmadık derecede yığınsal oldu. Hem katılım, hem ilgi, hem de gençlerin tartışmaya aktif katılımı bu sorunun ne kadar can yaktığını göstermektedir.

Almanya'da yaşayan ortalama 500.000 Türkiyeliden, ortalama 150.000'i işsizdir. İşsizler arasında gençlerin sayısı oldukça kalabalıktır. Bu gençlere işsizliğe, sömürüye karşı, kendi sorunları için savaşmayı biz öğretmezsek, kim öğretecek? Hepsi savaşmaya hazır. Ama yol gösterecek, öncü olacak insanları bekliyorlar. Biz kendimize öncü diyoruz, o halde öncü olduğumuzu demokratik istemler uğruna savaşarak kanıtlayacağız. Demokratik sorun göremeyenler, öncülük niyetlerini ve yeteneklerini çoktan yitirenlerdir.

E. Ekin, Frankfurt

Zahide Demirgören

Partimizdeki son olaylarla ilgili olarak yayınlanan belgeler, bugün parti yıkıcılığına varan olayların, *başlangıçta* "küçük ayrılıklar" olarak uç verdiğini ortaya koyuyor. Önemli ideolojik ve siyasal konularda, örneğin Türkiye'de artık faşizmin olmadığında, Vural D. "kafam açık" diyor. Anlaşmamazlık ayrıntı sayılabilecek konularda çıkıyor. Bu konularda da parti organları çoğunlukla karar alıyorlar. Bu durum bir komünist partisi için hiçbir olağanüstü yan taşımayan bir durumdur. Azınlık, çoğunluğa uyar. İsteniyorsa organlarda tartışma sürer, parti işleyişi de tıkır tıkır yoluna devam eder. Ama böyle olmadı. Küçük ayrılıklar büyük olaylara yol açtı. Bu da şaşılacak birşey değildir. Küçük ayrılıkların büyük ayrılıklara büyümesi dünya komünist hareketinde ilk kez olmuyor. Bu konuda Lenin şöyle diyor:

> "... Fakat her *küçük* farklılık, üzerinde ısrar edilirse, ön plana çıkarılırsa, insanlar bu farklılığın tüm köklerini ve dallarını araştırmaya kalkışırsa *büyük* bir farklılığa dönüşebilir. Her *küçük* farklılık, belli yanlış görüşlere doğru *savrulmanın* başlangıç noktası olmaya hizmet ederse ve bu görüşler yeni ve ek sapmalar nedeniyle partiyi ayrışma noktasına getiren *anarşistçe* girişimlerle birleştirilirse, *korkunç* bir önem taşıyabilir." (Lenin, *Seçme Yapıtlar,* İngilizce basım, c.1, s.282)

Gerçekten de partimizdeki son olaylar *aynen* böyle gelişti. Parti, Vural D.'nin "küçük" yanlışlarını kendine göstermeye çalışmış "büyük farklılıklara" dönüşmemesi için elinden geleni yapmıştır. Ona gidebileceği, savrulabileceği yerleri bir göstermiştir.

Vural D. ise "küçük" ayrılıklarını derinleştirmiş, partinin bu yoldaşı parti çalışması içinde tutmaya devam etmek için verdiği çok önemli bir görevi "kızağa çekilmek" olarak nitelemiştir. Bundan sonrası Vural D. için korkunç bir savrulmadır. Yaşadığımız çarpıcı olaylardır, polis işbirlikçilerine kol kanat germe, ortak olmadır, parti yıkıcılığıdır.

Tüzüğü çiğneyen kim?

"Görüşleri azınlıkta olan tabii tüzüğü çiğnemeyecek." Bu sözler Vural D.'nindir. Ama tüzüğü çiğneyen de gene odur.

Tüzüğümüzün 4. maddesi şöyle diyor: "Azınlık çoğunluğa, alt örgütler üst örgütlere, tüm parti MK'ya bağımlıdır." Vural D. bırakalım azınlığı mini-azınlıkta olduğu halde çoğunluğun kararına uymamış, bulunduğu bölgede partinin örgütsel sırlarını da ortalığa döken bir klik çalışmasına hız vermiştir. Vural D.'nin karşı çıktığı yalnızca görüşler değil, aynı zamanda örgütsel kararlardır. Tüzüğün 10. maddesi şöyle diyor: "Partinin verdiği görevleri eksiksiz yerine getirmek, partinin eylem birliğini korumak, parasal kaynakları partiden sakınmamak parti üyelerinin ve örgütlerinin görevidir." Vural D. yaptıklarıyla "partinin verdiği görevleri eksiksiz yerine getirmek" şöyle dursun, parti kararlarını çiğnemiş, partinin eylem birliğini bozmuştur.

Lenin'in dediği gibi "azınlık olmanın belli dezavantajları vardır". Vural D. bunu kabul edemedi ve azınlığa çoğunlukmuş gibi davranmamızı istedi. Bu nedenle partimizin azınlığa tanıdığı hakları da kaybetti.

"Anarşiye ve bölünmeye yol açmadığı sürece, tüm parti üyeleri ve yoldaşların ortak rızasıyla belirlenen sınırlar içine oturtulduğu sürece, parti içindeki değişik tonların mücadelesi kaçınılmaz ve temeldir." (Lenin)

Vural D. gerçekten görüşlerinin doğruluğuna inanan ve bu doğru bulduğu fikirleri partimizde hakim kılmaya çalışan iyi niyetli bir komünist olsaydı bugün durduğu nokta çok farklı olurdu. Oysa tüm yaptıkları, asıl niyetinin, *azınlıkken çoğunluğun haklarını istemek* olduğunu kanıtlamaktadır.

Küçük ayrılıklardan ayrışmaya ve arınmaya

Bir de kendini şöyle savunuyor: "Oyumu vererek katıldığım her kararı uyguladığımı siz de biliyorsunuz. Görevden alınma kararından sonraki, öteki kararlara karşı çıktım. Kendi oyumu çiğnediğim savının gerçekle bir ilgisi yok."

Vural D.'nin kendi oyunu da çiğnediği gerçeği bir yana, burada söylediği özür kabahatinden de büyüktür. Ne olmuş yani, kendi kararlarını çiğnememiş, topu topu parti kararlarını çiğnemiş! Vural D. yazısının birçok yerinde kullandığı "parçanın çıkarı bütünün çıkarına tabidir" sözünü tepe taklak anlıyor galiba.

Vural D. partinin eylem birliğini bozmuştur, dedik. Yönettiği parti örgütlerini yeni görevlere hızla hazırlamaya koşması gereken bir dönemde tabanı merkeze karşı ayağa kaldırmak için kapı kapı dolaşmıştır. Partiye karşı "eylem birliği" örgütlemeye girişmiştir.

Vural D. kliğinin işlediği bir başka parti suçu da "parasal kaynakları partiden sakınmak"tır. Çeşitli toplantılarda, görüşmelerde Özveri Taarruzu'na devam edeceklerini, ancak topladıklarını merkeze göndermeyeceklerini açıkladılar. Bu da parça-bütün ilişkisini nasıl anladıklarını çok güzel gösteriyor.

"Bağlı olduğu parti örgütünün *toplantılarına katılmak"*, görevi de tüzüğümüzün 13. maddesinde yer alan bir hak ve görevdir. Vural D., durmadan "neden beni çağırmadınız", "nedense ben çağrılmadım" gibi içi boş serzenişlerde bulunuyor. Oysa çağrılmadığını iddia ettiği toplantılar, yeri zamanı belli, periyodik toplantılardır. Yoldaşlar bir de büyüklük göstermişler, bu yeri zamanı belli toplantıları Vural D.'ye hatırlatmadıkları için özeleştiri yapmışlardır. Ama sormak gerek, Vural D. toplantılara katılma görevini yerine getirmek için ne yapmıştır? Parti tüzüğünde toplantılar hatırlatılacaktır diye bir hüküm yok ama toplantılara katılmanın hak olduğu kadar görev de olduğu açıkça belirtilmiş.

Nasıl bir tüzük

Tüzüğün partinin anayasası olduğu tüzüğümüzde de yazıyor. Ancak buradan çıkarak bir komünist partisinin hele hele devrimini yapmamış, Türkiye gibi burjuva anlamda özgürlüklerin bile yaşanmadığı bir ülkenin komünist partisinin anayasasıyla devletin örgütleniş biçimini düzenleyen anayasayı birbiriyle karıştırmamak gerekir. Tüzük de tıpkı anayasa gibi karşılıklı olarak yetkileri sınırlar ama Vural D. demokratik anayasa kavgamızın ilkelerini getirip parti tüzüğüne de uygulamak istiyor. Yürütmenin (parti merkezinin) yetkilerinin sınırlandığı daha "demokratik" bir tüzükten söz ediyor. Bu amaçla da yeni tüzük taslağımıza saldırıyor.

Biz partimizin merkezi bir parti olduğunu, yukarıdan aşağı kurulduğunu, devrimimizi oturtuncaya kadar da bunun böyle olacağını, böyle olmasının zorunlu olduğunu savunduk. Yeni tüzük taslağımızda yaşadığımız deneyimler temelinde yeni düzenlemeler yer alıyor. Partinin eylem birliğini, tek bir yumruk gibi vurabilmesini daha sıkı garanti altına alacak önlemler getiriliyor.

Vural D. bu merkeziliğe karşıdır. O her çeşit görüşün cirit atabileceği, yörelere özerklik tanıyan, azınlığa çoğunluğun haklarını sağlayan bir tüzük istiyor. Özgürlük çığlıkları atıyor, psikolojik baskılardan söz ediyor. Bu anlayış bize yabancıdır.

Lenin partideki "kuşatma durumu"ndan yakınanlar için şunları söylüyor:

"... Ve ben *'partide bir kuşatma durumu'*, 'bazı guruplara ve bireylere karşı *tehlike anı kanunları'* gibi sözcüklerden *hiç de ürkmüyorum.* Sallantılı ve kararsız unsurlara karşı bir 'kuşatma durumu' sadece yaratılabilir değil, *yaratılmalıdır da.* Ve şimdi kongre tarafından onaylanmış *parti tüzüğümüz* ve *merkeziyetçi sistemimiz,* siyasal kararsızlığın çeşitli kaynakları düşünüldüğünde, *'kuşatma durumu'ndan başka birşey değildir.* Tehlike anı kanunları bile olsa, kararsızlığa karşı önlem olarak *gerekli,* özel kanunlardır. Ve kongre tarafından atılan adım, böyle kanunlar ve önlemler için sağlam temeller yaratarak, *izlenilmesi gereken siyasal yönü* belirledi." *(agy,* s.338) (abç)

Bizim de dileğimiz kongrede onaylanacak tüzüğümüzün "sallantılı ve kararsız unsurlara" karşı parti bütünlüğünü daha iyi koruyacak "kuşatma durumu" ve "tehlike anı kanunları" içermesidir.

Bu konuda son olarak şuna değinelim: Vural D. tüzük taslağıyla ilgili olarak şöyle diyor: "Bunun bu haliyle kongreden geçeceğini sanmıyorum. Tartışmalardan sonra geri alınması olasılığı büyüktür."

Hani partimiz "evet efendimci" kadrolardan meydana gelen, bürokratik, tartışma ve eleştiri özgürlüğünün olmadığı bir partiydi? Vural D., bizim partimizin anlattığı gibi bir parti olmadığını bilir. Bilir de, partimizde asıl karşı çıktığı şey başkadır. Partimizin niteliğidir. Onun özlemi bir başka parti modelidir. Ama o model de proletaryanın parti modeli değildir, *başka* bir sınıfın parti modeli olabilir.

Azınlık nasıl çoğunluk olabilir?

Vural D. şöyle yakınıyor: "Peki azınlığın parti düzeyinde belirlenmesi nasıl olacak? Belli kurallarda azınlıkta kalan bu partiden ya da bu dünyadan yok mu olacak? Tam tersine Leninci parti anlayışında azınlık fikirlerinin çoğunluğu kazanabileceği mekanizmaların da mutlaka işlemesi gerekir."

Önce şunu söyleyelim. Sorun asıl olarak azınlık-çoğunluk değil, doğru fikir yanlış fikir sorunudur. Senin savunduğun fikirler doğru fikirlerse, bu fikirleri doğru bir yöntemle savunuyorsan, azınlıkta da olsan, bu fikirlerin çoğunluk olmasını sağlayacak mekanizmalar işlemese de sen gene er geç çoğunluğu kazanırsın. Bu gerçek olmasa, koca bir kapitalist dünyada komünizmi savunmanın bir anlamı olur muydu?

Bu bir yana, partimizde doğru fikirlerin hakim olmasını sağlayacak her türlü mekanizma vardır, işleyen de bundan başka birşey değildir.

Öte yandan fikirlerin doğru mu yanlış mı olduğunun anlaşılacağı tartışma mekanizmasını da herhalde en iyi işleten partilerden biriyiz. Lenin parti içi tartışma konusunda şunu diyor:

"Anarşiye ve bölünmeye yol açmadığı sürece, tüm parti üyeleri ve yoldaşların ortak rızasıyla belirlenen sınırlar içine oturtulduğu sürece, parti içindeki değişik tonların mücadelesi kaçınılmaz ve temeldir." *(agy,* s.357)

Lenin parti içi tartışmanın sınırlarını böyle çiziyor. Vural D.'ye de yoldaşlarımız parti içi tartışmanın tüm yollarını açacaklarını defalarca belirtmişlerdir. Ama Vural D.'nin amacı tüzük çerçevesinde tartışmak değilmiş. Bu niyeti *Tutanaklar*'da da çok açık görülüyor. Bunda da yerden göğe haklıdır, çünkü fikirleri doğru olmak bir yana, "henüz geliştirmekte" olduğu "fikir"lerdir. Böyle bir ideolojik yapı nasıl çoğunluk olsun?

Öte yandan Vural D. de çok iyi biliyor ki azınlığın-çoğunluğun en iyi belirleneceği yer kongredir. Ama, tarihi belli kongreye kadar *bekleyemeyip* fraksiyonculuğa başlayan, çoğunluk olmanın yolunun bu olduğunu sanan da Vural D.'dir. Vural D.'nin başka bir çoğunluk olma yöntemi de var. O da ünlü yüzde hesapları yöntemidir. Kendi hayallerinden başka birşeyi yansıtmayan yüzde hesaplarını alt alta yazarak, kusura bakmasın, bizim partide çoğunluk olunamaz.

Vural D., "parti düzeyinde belirlenmesi nasıl olacak" diyor. Kongreyi kastetmediğine göre gerçekten nasıl olacak? Bu konuda o ne öneriyor? Parti üyelerine tek tek gidip ne taraftan olduğunu sormayı mı öneriyor? Bu mantıkla gidersek partide ikide bir referandum yapmamız, kongre yapmamız gerekir. Kongreye kadar beklemeye sabredememiş olan Vural D.'nin bu sözü demagojiden başka birşey değildir.

Vural D. gerçekten görüşlerinin doğruluğuna inanan ve bu doğru bulduğu fikirleri partimizde hakim kılmaya çalışan iyi niyetli bir komünist olsaydı bugün durduğu nokta çok farklı olurdu. Oysa tüm yaptıkları, asıl niyetinin, *azınlıkken çoğunluğun haklarını istemek* olduğunu kanıtlamaktadır. Üst Büro ve EK'nın kararlarını çiğnemiş ve şantaj yaparak kararların geri alınmasını istemiştir. Partimizin şantaja boyun eğmeyeceği bir yana bu isteklerini kabul etmek, partinin büyük çoğunluğunun haklarından vazgeçmesini istemek olurdu.

Lenin, parti içi azınlıklarla ilgili olarak şöyle diyor:

"Azınlıkta olmak zorunlu ve kaçınılmaz olarak bazı dezevantajları da beraberinde getirir. Bu dezavantajlar da, ya belli sorunlarda senin oyların üstün gelecek bir organa *katılırsın,* ya da organın dışında kalıp ona *saldırırsın.* Ve sonuçta *iyi donanmış bataryaların ateşine maruz kalırsın.*

"Yoldaş Martov'un 'kuşatma durumu' çığlıkları bu azınlığa karşı eşitsiz ve haksız bir mücadele verildiği ya da yönetildiği anlamına mı geliyordu? Böyle bir iddia ancak bir damla anlam (yoldaş Martov'un gözünde) taşıyabilirdi, çünkü, yineliyorum, *azınlıkta olmak belli dezavantajları kaçınılmaz ve zorunlu olarak içerir.* Ama bu olayın asıl espirisi yoldaş Martov konuşmayı reddettiği sürece ona karşı mücadele edilemez! *Azınlık olmayı reddettiği sürece hiç yönetilemez." (agy,* s.364-365) (abç)

Vural D., parti organları dışında kalarak "mücadele etmeyi" tercih etti. bu tercihi yaparken de "iyi donanmış bataryaların ateşine maruz kalacağını" hesaplamış olması gerekirdi. Vural D, "azınlık olmanın dezavantajlarını" kabullenemedi. Azınlığa çoğunlukmuş gibi davranılmasını istedi. Azınlık olmayı reddettiği için partimizin azınlığa tanıdığı hakları da kaybetti.

Vural D. parti organları dışında kalarak "mücadele" etmeye karar verdiği zaman, kaçınılmaz olarak, izleyeceği yöntemi de belirlemiş oldu. Yoldaşlarımızın teker teker, ısrarla uyardıkları sonuçlara doğru gitti. Lenin bu konuda da ilginç birşey söylüyor:

"Partiyi ikna edemeyeceklerini anlayınca, amaçlarına partiyi *örgütsüzleştirerek* ve tüm çalışmayı *felce uğratarak* ulaşmayı denediler. Kasemizde bir çatlak yarattıkları için suçlandılar, bu suçlamaya ise *tüm güçleriyle kaseyi tamamen kırmaya* çalışarak yanıt verdiler." (agy, s.366)

Tam da böyle yaptılar ama hevesleri kursaklarında kaldı.

Sonuç

Bugünkü haliyle tüzük azınlığın görüşlerinin çoğunluğu kazanmanın mekanizmasını taşıyor. Bir komünist partisinde önemli konularda aynı düşünebilen insanların olması istenen birşeydir. Ancak istenenle yaşam her zaman üstüste düşmüyor. Ayrı görüşlerin olması ve tartışılması, eğer parça-bütün ilişkisi zedelenmeden yapılırsa partiyi ilerleticidir. Tüzüğümüzde böyle tartışmaların yolu açıktır.

Partimizin küçük bir azınlığı hem parti kurumlarının hak ve yetkilerine sahip olmak istedi hem de çoğunluğa teslim olmak istemedi. Eğer partimiz böyle bir isteme olumlu yanıt verseydi bu çok açık bir başıbozukluğa yol açar ve *çoğunluğun hakları*'na karşı bir haksızlık olurdu. Bu isteme olumlu bir yanıt vermek, partide olması gereken mekanizmaların yollarını açmaz, tam tersine bu yolları tıkar, parçanın bütüne değil, bütünün parçaya tabi olması anlamına gelirdi.

"Bürokrasi hakkında edilen sözler eğer herhangi bir ilkeye sahipse, eğer parçanın bütüne tabi olması görevinin anarşistçe bir inkarı değilse, o zaman biz burada, tek tek entellektüellerin proletarya partisine karşı sorumluluklarını azaltmanın, merkezi kurumların etkisini azaltmanın, partideki en az güvenilir unsurların otonomisini genişletmenin, örgütsel ilişkileri platonik ve sözde kabule indirgemenin yollarını arayan *oportünizmin ilkeleriyle karşı karşıyayız." (agy,* s.374)

Bu anlayışa ve bu ilkelere karşı savaşmak ise her parti kurumunun, her parti üyesinin *hakkı* ve *görevidir.* Bu hak ve görevin kongrede pekiştirilmesi, gerçek bir komünist partisi olma yolunda atacağımız en güzel adımlardan biri olacaktır.

UYDURMA HABER SERVİSİ

4 Aralık 1984 tarihli *Günaydın* gazetesinin birinci sayfasında, kız kardeşini öldürmekten sanık Amerikalı bir gençle ilgili bir haber yer aldı. Haberde, gencin babası, oğlunun kötü bir çocuk olduğunu ve gaz odasına gönderilmeyi hak ettiğini söylüyordu. Sanık gençle babasının birlikte çekilmiş fotografının da verildiği haberde bir de küçük boy bir fotoğraf yer alıyordu. Kardeşi tarafından öldürülen Clara Godfried'ın fotografı.

Günaydın'ın Uydu Haber Servisi'nden aldığı bu haber haber olarak ne kadar doğrudur bilmiyoruz ama fotoğrafı verilen genç kızın "erkek kardeşi tarafından öldürülen Clara Godfried" olduğu tamamen *uydurmadır.* Bu fotoğraf bir yoldaşımızın fotoğrafıdır. Yoldaşımızı tanıyan işçiler bu yalan yayın yüzünden *Uydu* Haber Servisi'ne "*Uydurma* Haber Servisi" adını takmışlardır.

Yoldaşımızla ilgili olarak yapılan bu sahtekarlık burjuva basınının, gazeteciliğin en önemli ilkesi olan doğru habercilikle nasıl ilgisi kalmadığını ortaya koyan yalnızca bir örnektir. Halkımızı yalan, uydurma, kendi çıkarlarına uygun haberlerle hegemonyası altında tutmak isteyen burjuva basını üzerinde demokratik denetim sağlanmalıdır.

G.A., Londra

Rotterdam'da 17 pazar işçisinin direnişi

Rotterdam'da, Afrikaanderplein, IJsselmonde ve Slinge semtlerinde haftanın belirli günlerinde pazaryerleri kurulmaktadır. Onbinlerce küçük alıcının ziyaret ettiği bu pazarlar yıllardan beri 17 Türkiyeli işçi tarafından kurulup kaldırılmaktadır. Düşük ücretle çalışan bu işçilerin bazıları on yıldır aynı işi yapmaktadır. Hollanda'da fiyatların her yıl düzenli yükselmesine rağmen bu işçiler beş yıldır ücret zammı alamamışlardır.

Bu durumu, işçilerden bazıları derneğimize gelerek anlatmışlar ve yardım istemişlerdir. Biz de hemen birkaç gün içinde işyerlerine yakın bir çay evinde işçilerle toplandık. Durumu derinliğine tartıştık. İşçilerin bu haklı mücadelelerinde onlara yardımcı olmaya karar verdik.

Patronu yeni iş anlaşması imzamalaya zorlamak amacı ile 28 Kasım Çarşamba günü işçiler pazaryerlerini kaldırmayarak direnişe geçti. Pazaryerine çadır kurduk. Üzerine İşçi Merkezi pankartını ve "bu iş yerinde grev var" yazılı pankartı astık. İşçiler grev boyunca, Hollandaca sloganlar bağırdılar. Çevre halkı eylemi destekledi. Hollandalı kahveci kadın grev çadırına kahve getirdi, işçilere dağıttı. İşçilerin bu haklı kararını, basın aracılığı ile bütün Hollanda'ya duyurduk. Kırk kadar köpekli Hollanda polisinin müdahale ettiği direniş süresince işçiler, polisin, kimin haklarını savunduğunu, kimi koruduğunu kendi gözleriyle gördüler. Dört-beş saatlik bir direnişten sonra, daha direnişin başında bütün işçileri çıkışla tehdit eden patron, buz dağları gibi erimeye başladı, bir adım geri atmak zorunda kaldı. Gece saat 11.00'de pazaryerine getirdiğimiz avukat aracılığıyla patrona, işçilerin istemlerini içeren iş anlaşmasını iki hafta içinde imzalamasını kabul ettirdik. Böylelikle grevin ilk devresi grevci işçilerin 1-0 galibiyetiyle sonuçlandı. İşçiler pazarı gece saat 12.00'den sonra mahalle sakinlerinin de yardımı ile kaldırdı.

Grev günü aracılık yapan avukat aracılığıyla patronu yakında anlama masasına oturtacağız. Biz *İşçinin Sesi* Hollanda örgütü olarak işçilerle beraberiz.

Ahmet Kulüp, Rotterdam

Yabancı işçilere karşı eşitsiz uygulamaları protesto ettik

Fransa'da son zamanlarda, özellikle yabancı işçilere karşı eşitsiz uygulamalar hükümetin "sosyalist" politikasıyla daha da arttı.

Ulusal Dayanışma Bakanı Gorginia Dufoix tarafından parlamentoya bir yasa tasarısı sunuldu. Bu yasaya göre ailelerin birleştirilmesi zorlaştırılacak, kaçak işçilere karşı bir av başlatılacak. Ailelerin birleşmesi ve Fransa'ya yerleşmesi ancak uzun yasal süreçlerle olacak. Örneğin Türkiyeli işçilerin genellikle yaptığı gibi, ailelerini turist olarak Fransa'ya getirip sonra oturma izni istenemeyecek. Önce yabancılar dairesine başvurulacak. Daha sonra uygun genişlikte bir ev bulunacak. Göçmen işçinin eşi de işiyse geliş izni verilecek. Ayrıca, bulunduğu bölgede yabancı nüfusun fazla olması bile ailelerin birleşmesine engel teşkil edebilecek.

Uzun bir süredir Fransa'da ne yazık ki "komünist"i de dahil, sosyalisti, gericisiyle bütün belediyeler kendi bölgesine yabancı nüfusun yerleşmesine karşı bir konumda duruyor. Yabancı işçi uygun bir konut bulup ev sahibiyle anlaşsa bile belediye oturma izni vermeyebiliyor, zorluk çıkarabiliyor.

Buna karşı, ırkçılığa, eşitsiz uygulamalara karşı çeşitli uluslardan gençler, Fransa'nın 5 ayrı bölgesinden motosikletlerle Paris'e yürüyüşe geçti. Yürüyüşü hemen hemen tüm demokratik kuruluşlar destekledi. Ancak geçen seneki aynı amaçlı yürüyüşe 100 bin kişi katılırken, bu senekine 50 kişi katıldı. Fransa İlericiler Birliği olarak biz de yürüyüşe katıldık. Flamamızı açarak yürüdük. Pirault fabrikasındaki bazı işçi arkadaşlar da bizimle birlikteydi. Onlar daha sonra bağış da topladılar. Yürüyüş 6 saat sürdü. Montparnasse alanından Republique'e kadar yüründü.

Paris

Grevci işçilerin bildirisinden

Bizler Afrikaanderplein, IJsselmonde ve Slinge pazarlarındaki tezgahların kurulması ve kaldırılmasında çalışan 17 işçiyiz.

Bir kere ücretlerimiz son derece düşük. Bu düşük ücretlerin üzerine bir de vergiyi bizim ödememiz gerekince çalışmak gerçekten anlamsızlaşmakta. Ödeyemediğimiz için biriken vergi borçları bugün bizim gücümüzü aşmış bir durumda.

İkincisi gerçekten tehlikeli olan bu işte son derece ilkel koşullarda çalışmaktayız. Fakat yardımcı işçi olarak çalışan 13 arkadaşımız sigortasızdır. Çoğumuzun bu iş nedeniyle çeşitli sağlık sorunları vardır. Fakat hasta kaldığımızda ne ücretlerimiz, ne de hastalık parası ödenmektedir.

Öte yandan en temel haklarımızdan birisi olan gereken izin hakkımız da yoktur.

Ayrıca iş sırasında kullandığımız elbise, eldiven, yağmurluk vb. malzemeler 2 haftadan fazla dayanmamaktadır. Ancak bunları da kendimiz sağlamak durumundayız.

Bütün bu sorunlarımızı duyurabilmek ve çözebilmek amacıyla, elimizdeki tek silah olan grevi kullanmak istedik. İlişkiye geçtiğimiz sendikalardan gerekli ilgiyi göremeyince İşçi Merkezi ile birlikte Afrikaanderplein pazarında grevi örgütledik. Pazar ile ilgili diğer emekçilerin zarar görmemesi için salı gecesinden tezgahları kurduk, fakat çarşamba akşamı kaldırmayarak patronu basın ve radyoları çağırdık.

Eylemimiz sırasında biz semt sakinlerinin desteğini sağlarken, patron polis çağırarak onun desteğini sağladı. Polis ve pazaryerinden sorumlu belediye görevlileri eylemimiz kırmaya çalıştılar.

Fakat birliğimiz ve kararlı tutumumuz karşısında geri adım atmak zorunda kaldılar. Patron eylemin başında beş kuruş bile vermeyeceğini söylerken bizim dayattığımız anlaşma metnini imzalamaktan başka çare bulamadı. Bu anlaşmaya göre, hiç kimseye çıkış verilmemesi koşuluyla 14 gün içinde iş sözleşmesi imzalanması kabul edildi.

Bizim öne sürdüğümüz istemler şunlardır:

1. Ücretlerimize anlamlı miktarda zam yapılması.
2. Tüm arkadaşlarımızın sigortalanması.
3. Tüm işçilerle iş anlaşmasının yapılması.
4. İzin hakkımızın tanınması.
5. Birikmiş vergi borçlarının patron tarafından ödenmesi.
6. İş sırasında kullandığımız malzemelerin patron tarafından alınması.

14 gün içerisinde patron anlaşmaya uymadığı veya istemlerimizi kabul etmediği takdirde yeniden greve çıkmak zorunda kalacağız. Eylemlerimiz yalnızca patrona yöneliktir.

Patron bizlerle tek tek görüşerek bizi bölmeye, birliğimizi kırmaya çalışıyor. Bu oyuna gelmeyeceğiz. Biliyor ki birliğimiz gücümüzdür! Lanet olsun ikrarından dönene!

Afikaanderplein, IJsselmonde, Slinge pazarında çalışan 17 işçi

Not: Patronla görüşmeler hakkında bilgiyi 861846 nolu telefondan veya İŞÇİ MERKEZİ, Hillevliet 49 B adresinden alabilirsiniz.

Hollanda

Maden işçil riyl dayanışma toplantısına katıldık

Son aylarda İngiltere'nin grevci maden işçileri kendi aralarında seçtikleri ekipler halinde Almanya'nın dört bir yanına dağılarak, grevle dayanışma örgütlüyorlar. Grev yerlerini, fabrikaları gezip işçi toplantıları düzenliyorlar. Bir yandan deneylerini aktarıyorlar, diğer yandan bağış topluyorlar.

Bu toplantılardan biri geçtiğimiz günlerde Bockenheim belediye binasında 150 kişinin katılımıyla gerçekleşti. Bir gurup yoldaş olarak toplantıya biz de katıldık.

Konuşmacı olarak gelen üç maden işçisi olayların gelişimini, hükümetin atlı polislerini grevcilerin üzerine nasıl sürdüğünü, bu saldırı karşısında işçilerin militanca karşı koyuşunu anlattılar. Çeşitli çevrelerin grev karşısındaki tutumlarını sergilediler.

İçlerinden biri polis saldırısı sırasında yaralanmış. Şunları söylüyordu: "Önceleri polise saygım vardı. Küçüklüğümden beri onu güvenlik kuvveti olarak görmeye alıştırıldık. Yıllardır öğrenemediğim gerçeği, daha grevin ilk günlerinde, polisler atlarını şaha kaldırıp üzerimize sürdüğünde, ellerindeki uzun sopalarla grev yerini kan gölüne çevirdikleri zaman öğrendim. Tabii onlar da işçilerden yedikleri dayaktan çok şey öğrendiler."

Bir başka işçi çocuklarının bile artık kovboyculuk yerine "grev" oyunu oynamaya başladıklarını ve her oyunda "grevci işçilerin" galip geldiğini anlattı.

İşçiler grevin başarılı olabilmesinde uluslararası dayanışmanın önemini vurguladılar ve bu konuda "ne yazık ki" bazı engellemelerle karşılaştıklarını dile getirdiler. Örnek olarak da Basım ve Kağıt İşçileri Sendikası'nın düzenlediği bir toplantıyı verdiler. Toplantıya davetli oldukları halde, yöneticilerin kendilerine söz hakkı vermediklerini anlattılar, dayanışma adına sendika fonundan ayrılan paranın, grevci işçilerin çocuklarını Almanya'ya davet edip, onlara Noel eğlencesi düzenlemek için kullanılacağına dikkat çektiler.

Daha sonra toplantının tartışma bölümüne geçildi. Bir yoldaşımız söz alarak, İngiltere'de ve Avrupa'nın diğer ülkelerindeki yığın örgütlerimiz adına bir konuşma yaptı. Grevin başarıya ulaşabilmesi için bütün gücümüzle destek olduğumuzu, bu savaşımın Avrupa'daki ve Türkiye'deki işçilere duyurulması ve dayanışmanın güçlenmesi gerektiğini söyledi. Grevci işçilerle sıcak dostluk bağlarımız olması nedeniyle gelişmeleri yakından ve ayrıntıları ile izleme olanağımız olduğunu belirten yoldaşımız, grevin, kendilerini işçi dostu ilan eden burjuvaların maskesini düşürdüğünü, sahte ve gerçek dostların nasıl da açığa çıktığını örnekleriyle anlattı. Konuşması sık sık alkışlarla kesilen yoldaşımız, bu ve benzer savaşımların gerçek bir kazanıma dönüşebilmesinin ancak işçilerin doğru bir politik önderliğe kavuşmasıyla mümkün olacağını söyleyerek konuşmasını tamamladı. Hemen ardından söz alan bir maden işçisi, grev sırasında Türkiyeli işçilerin gösterdikleri dayanışmadan duydukları sevinci dile getirdi ve iyi tanıdıklarını söylediği İTİB'den övgüyle söz etti.

Toplantı sonunda bizlerin de katkısı ile 4000DM civarında bağış toplandı.

Toplantıdan çıkan bazı önemli sonuçlar var. İşçi sınıfı kendi bağımsız politik örgütüne sahip olmadığı sürece vermiş olduğu kavga ne kadar militan ve kararlı olursa olsun kalıcı kazanımlara kolay kolay dönüşmüyor. Maden işçileri örneğinde olduğu gibi, güçlü çıkışlar bile, burjuva partilerinin politik çıkar hesaplarına alet oluyor, dayanışma hareketi de bu hesapların çerçevesini kolay kolay aşamıyor.

Bugün görünen bir diğer olgu da şudur. Sosyal demokrasi illeti etki alanından yararlanıp yalnızca .grevci İngiliz maden işçilerinin savaşımına engel olmuyor, çeşitli göz boyama yöntemleriyle Alman işçileri ile maden işçilerinin arasında da duvar örüyor. Onlar direnişin heyecanının Alman işçilerini sarmasından korkuyorlar. Sendikaların tepesinde (oportünistlerin de desteği ile) çöreklenmiş sosyal demokratlar kendilerini Alman işçilerinin yerine koyup, yazar çizer takımı ile yaptıkları toplantılarda dayanışma hareketini diplomatik yazışmalarla, göstermelik bağışlarla boğuyorlar. Onlar, *Alman* Noel Baba'nın hediye paketlerine indirecekleri dayanışma ile grevi işçilerin çocuklarından bile geri kalmışlardır.

Bu toplantı da göstermiştir ki işçilerin ulusal sınırları aşıp sınıf kardeşlerinin kapısını çaldıkları zaman aldıkları destek, sendika bürokratlarının gösterişli desteğinden her alanda daha üstündür.

K. Derya, Frankfurt